

Saulėta, dieną 60°, naktį 45°
Saulė teka 7:03, leidžiasi 17:03

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LXI

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, spalio-October 17 d., 1974 m.

Kaina 15c

245

EGIPTIEČIAI VĖL PRAŠO SOVIETŲ GINKLŲ

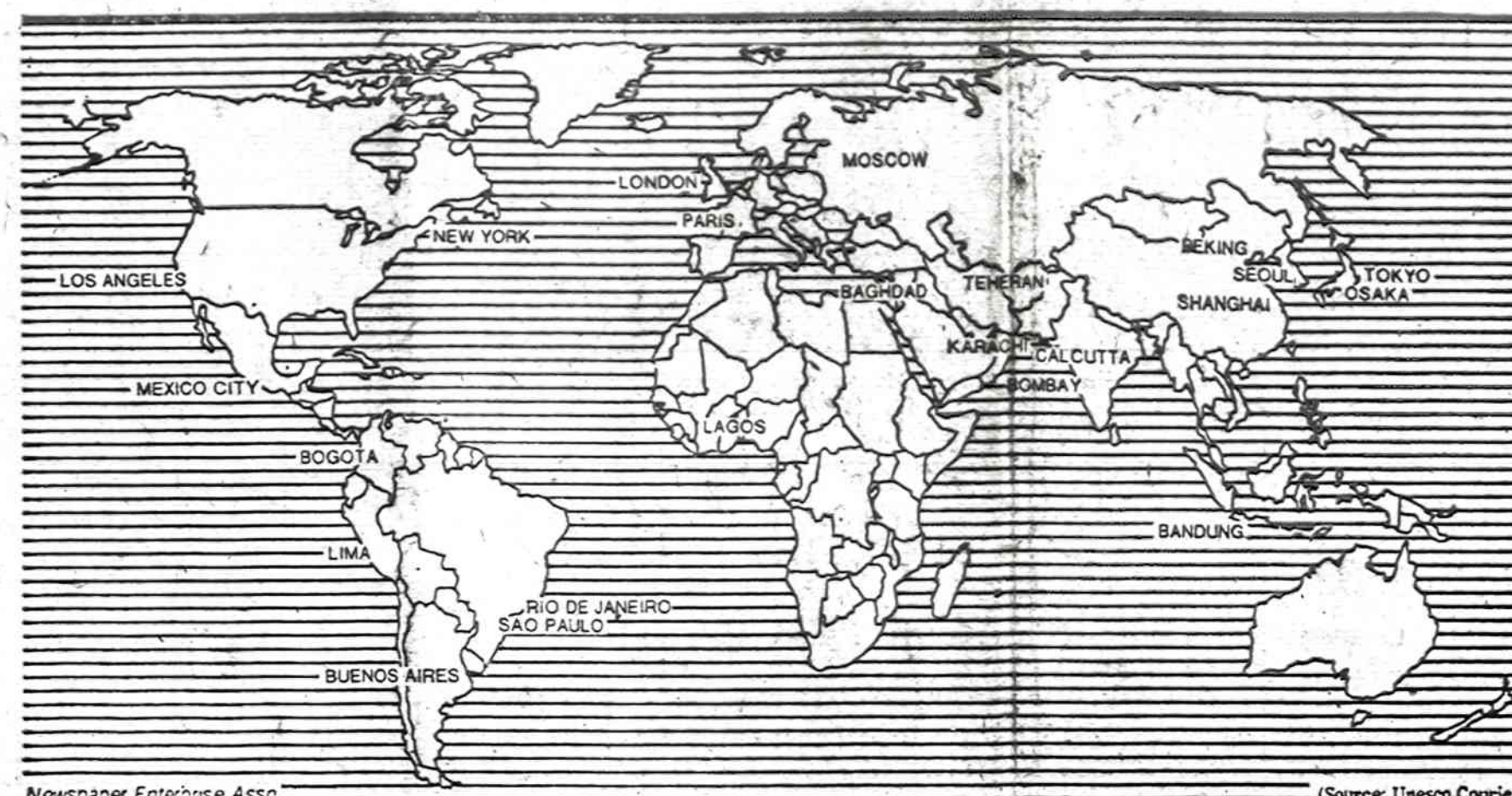
Wisconsinie šauda versiuokus

CURTISS. — Wisconsinie ūkininkai, susitarę suvežti savo versiuokus, nuo dviejų dienų iki dviejų savaičių amžiaus, į Curtis, juos nušovė ir suvertė į tam tikslui iškastą gilų griovį. Nušauta tarp 500 ir 600 versiuokų. Tuo ūkininkai parodė savo pasipiktinimą aukštomis pašarų kainomis ir žemomis mėsos kainomis.

Vietiniai įstatymų prižiūrėtojai, valstijos ir vietinės savivaldybės atstovai, pareiškė, kad jokie įstatymai nedraudžia ūkininkams naikinti savo galvijų. Žemės ūkio departamentas atstovus irgi dalyvavo, tačiau — tik prižiūrėti, kad versiuokai būtų užkasti pagal įstatymų reikalavimus.

Vienas reporteris paklausė ūkininkų, ar nebūtų geriau padovanoti versiuokus kokiai šalpos organizacijai, vargšams maitinti. Ūkininkas atsakė, kad, žinoma, taip būtų protingiau, tačiau ūkininkai siūlė versiuokus dviem mėsos įmonėms ir jos atsakiusios neturintios laiko tokiems dalykams.

LECCO. — Italijoje du banditai pagrobė elektronikos fabriko savininką Giovanni Stucchi.

The world's largest cities: 1970 (millions of inhabitants)

1. New York	16.3
2. Tokyo	14.9
3. London	10.5
4. Shanghai	10.0
5. Mexico City	8.4
6. Los Angeles	8.4
7. Buenos Aires	8.4
8. Paris	8.4
9. Sao Paulo	7.8
10. Osaka	7.6
11. Moscow	7.1
12. Peking	7.0

The world's fastest growing cities: 1970 (millions of inhabitants)

1. Bandung	242%	1.2
2. Lagos	186%	1.4
3. Karachi	163%	3.5
4. Bogota	146%	2.6
5. Baghdad	145%	2.0
6. Bangkok	137%	3.0
7. Teheran	132%	3.4
8. Seoul	124%	4.6
9. Lima	121%	2.8
10. Sao Paulo	115%	7.8
11. Mexico City	113%	8.4
12. Bombay	109%	5.8

The world's largest cities: 1985 (millions of inhabitants)

1. Tokyo	25.2
2. New York	18.8
3. Mexico City	17.9
4. Sao Paulo	16.8
5. Shanghai	14.3
6. Los Angeles	13.7
7. Bombay	12.1
8. Calcutta	12.1
9. Peking	12.0
10. Osaka	11.8
11. Buenos Aires	11.7
12. Rio de Janeiro	11.4

(Population figures are for greater metropolitan areas.)

Šiame žemėlapyje parodyti didžiausi pasaulio miestai. Kairiame sąrašelyje šio dešimtmečio didžiausi miestai, viduryje matome miestų gyventojų augimo nuosmigtį ir dešinėje — spėjolimas, kurie miestai turės daugiausia gyventojų 1985 m.

SEN. MCGOVERN DEDA PASTANGAS NEPRALAIMĖTI SENATO VIETOS

SIUOX CITY. — Vakar prezidentas Fordas atvyko į Pietinę Dakotą padėti respublikonų partijos kandidatams ateinančiuose rinkimuose. Tik kai kurie vietiniai respublikonai abejoja, ar Fordo atsilankymas padės, ar, greičiau, pakenks, nes Pietinės Dakotos kviečių ir kukurūzų augintojai pikti ant vyriausybės už sustabdytą javų pardavimo Sovietų Sąjungai. Balsuotojai yra nepriklausomi išsidūšę, konservatyvūs žmonės, daug jų Skandinavijos tautų kilmės. Jie didžiuojasi savo nepriklausomumu nuo partijų linijų ir programų.

Pietinėje Dakotoje svarbiausios lenktynės yra tarp senatoriaus George McGoverno ir jo konkurento, buvusio aviacijos pulkininko Leo Thorsness, šešeri metus išbuvusio Hanojais nelaisvėje. Jis iššaukė McGoverną dėl šio pareiškimo Vietnamo karo metu. Buvęs belaisvis kaltina senatorių, kad jo linija tik prailgino karą.

Pietinėje Dakotoje yra 189,000 registruotų respublikonų ir 162,000 — demokratų, dar 36,000 yra užsiregistravę nepartiniais balsuotojais. Sen. McGovernas šią kampaniją pradėjo anksti ir intensyviai važinėja po visus miestus ir kaimus viliodamas balsus. Jis supranta, kad šį kartą, po 12 metų senatės, jis gali pralaimėti respublikonų kandidatui, nors Watergate byla respublikonams ir pakenkė. McGovernas, kuris kandidatavo dvi kartas į prezidentus, pralaimėjo Nixonui ir savo valstijai — Pietinę Dakotą, daug kuopėjęs savo "radikalo" ir "liberalo" aureolę. Jis įrodinėja rinkėjams, kad jis gali daugiau Pietinei Dakotai padaryti, būdamas žemės ūkio ir užsienio reikalų komiteto, negu "žalias" senatorius.

Sen. McGovernas, kuris Washingtono yra elegantiškas, liberaliųjų pažiūrų politikas, kampanijos kelyje parodo savo kitą pusę: jis kalba apie ūkio produktų kainas, galvijų ir vištų pašaro stoką ir kaltina respublikonų partiją. Stebėtojai mano, kad McGovernas bus dar kartą

Sen. Mansfieldas siūlo kontroles

WASHINGTONAS. — Senatorius Mike Mansfield, atsiliepdamas į prezidento Fordo kalbą apie ekonomines Amerikos problemas, gavęs "lygu laiką" televizijoje, pasakė, jog prezidento programa yra per silpna. Kad galėtų atnešti teigiamų rezultatų. Sen. Mansfieldas siūlė įvesti griežtas kainų, pelnų ir algų kontroles, siūlė sunormuoti skysto kuro naudojimą, siūlė surišti darbininkų algų kėlimą su kainų kėlimu ir rekomendavo sumažinti pajamų mokesčius mažiau uždirbantiems amerikiečiams.

Prezidento programa labai panaši į buvusios vyriausybės finansinę politiką, kuri jau seniai pasirodė nepakankama susitvarkyti su ekonomine krize, pasakė sen. Mansfieldas.

WASHINGTONAS. — Watergate įsilaužimo dalyvis Gordon Liddy buvo paleistas iš kalėjimo už 5,000 dol. piniginių užstatą. Jis yra nuteistas kalėti iki 20 metų ir yra padavęs apeliacijos prašymą jam bausmę sumažinti.

Išrinktas į senatą, nors daug balsuotojų ir mėgsta nepatyrusį politiką bombonešių lakūną Leo Thorsness.

VELIAUSIOS ŽINIOS

♦ Vakar buvęs prezidento Nixono patarėjas John Dean buvo ištremtas iš Watergate teismo. Jis esąs svarbiausias prokurorų liudininkas. Kaltinamojo Erlichmano advokatas pareiškė, kad Baltųjų Rūmų pasikalbėjimų juostelės yra didžiausios Erlichmano draugės, nes jos parodyd, kaip Erlichmanas kelis kart ragino prezidentą atidengti visą teisybę.

♦ Bostono meras White ir policijos vadas diGrazia pasmerkė gubernatoriaus sumanymą pasiaukinti į Bostoną Tautinės Gvardijos kareivius. Bostono meras sako, kad kareiviai nereikalingi, tik gali įtempti padidinti. Ant radijų septyni balti vaikai buvo peiliais subadyti. Pentagonas atidengė, kad šiaurinėje Karolinosje yra paruoštas 82-tos paršiutininkų divizijos dalinys vykti į Bostoną, jei ten rasiuše padidės.

♦ Grįžęs iš Viduriniųjų Rytų sekretorius Kissingeris antradienį pradės kelionę į Sovietų Sąjungą, Indiją, Bengaliją, Pakistaną, Iraną, Rūmunią, Jugoslaviją ir Italiją.

♦ Alžiro prezidentas Boumedienne pažadėjo Kissingeriui naujinį su Amerika diplomatinis ryšius po arabų vadų konferencijos Maroke. Iš šešių arabų valstybių, kurios nutraukė su Amerika santykius po 1967 metų karo, tik Irakas ir Alžiras, turintys santykių vėl neužmezgė.

KAIRAS. — musulmonai viename pasaulyje pabaigė mėnesį užtrukusį Ramadaną ir pasninką ir atgailavimą.

RIO DE JANEIRO. — Brazilijos vyriausybė ištrėmė amerikietį Frederick Morris, biznieką ir misionierių, kuris Recife mieste susidūrė su valdžios priešais.

MASKVA REIKALAUJA PREKYBOS IR JAV KREDITŲ BE JOKIŲ SĄLYGŲ

MASKVA. — Kremliaus vadai suruošė pietus Amerikos-Sovietų Sąjungos Prekybos Ekonomikos Tarybai posėdžiavusiai Maskvoje. Pietuose dalyvavo ir amerikiečių: izdo sekretorius William Simon ir keliolika Amerikos "kapitalistų" prezidentų ar viceprezidentų tokių biiznio tvirtovių kaip: General Motors, I. B. M., Xerox, Minnesota Mining, Armco Steel, Kaiser Industries ir Rockwell International. Pietųproga kalbą pasakė pats Brežnevas, kuris prieš pietų susitikimą su izdo sekretoriumi Simonu ir kalbėjo apie prekybą tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos.

Brežnevas, savo kalboje pasakė: "Atėjo pats laikas suprasti, kad bandymai kišti į kitų valstybių vidaus reikalus nieko neatneša, tik kenkia prekybai, ekonominiams abiejų valstybių santykiams". Visiškai nieko bendro neturintios ir neprimtinios sąlygos gali pakenkti ir sustabdyti tolimesnius bendradarbiavimo žingsnius, pasakė Brežnevas. Jis neminėjo, kad kalba sukausi apie Jacksono papildymą prie prekybos įstatymo. Tas papildymas reikalauja, kad Sovietai palengvintų emigracijos varžtus norintiems išvažiuoti sovietų piliečiams.

Brežnevas aiškiai pasakė, kad tokios sąlygos, neturintios nieko bendro su prekyba, jam yra neprimtinios ir primena šaltojo karo laikus.

Maskvos žydai bijo, kad jų laukia didelis persekiojimas ir spauda, jei prekybos klausime nebus pasiekta kokio kompromiso.

Brežnevas pasakė, kad Sovietų Sąjunga skiria prekybai su Amerika ne tik ekonominę, bet dar didesnę politinę reikšmę, tačiau sovietai reikalauja abipusės lygybės ir diskriminacijos panaikinimo. Jis kritikavo aukštus Amerikos mūitus sovietų prekioms, nes tie mūitai netaikomi kitoms valstybėms. Brežnevas užsiminė ir apie Amerikos kreditus, kurie kartais visiškai užšaldomi.

N. Rockefelleris pristigo kantrybės

WASHINGTONAS. — Nominuotas į viceprezidento vietą Nelsonas Rockefelleris pareikalavo kongreso komitetų, kad jie tuoj pat pradėtų klausinėjimus dėl jo kandidatūros, nes jis esąs teisiškai spaudoje, neduodant jam progos pristatyti visus faktus.

Sen. Scott, senato mažumos vadas, vakar irgi kritikavo kongreso komitetus, kad jie vilkina Rockefellerio patvirtinimą ir išduoda iš savo turimų bylų įvairias paskalas apie Rockefellerį spaudai.

Atstovų Rūmų teisinio komiteto pirm. atstovas Rodino pareiškė, kad jis abejoja, ar pilną, išsamų apklausinėjimą būtų galima pradėti prieš lapkričio mėnesį. Jis pažadėjo savo vadovaujamą komitetą sukviesti į Washingtoną spalio 30 d.

WASHINGTONAS. — Senatorius William Proxmire pareikalavo, kad valdžios kontrolės įstaiga išaiškintų jo gautas žinias, kad kariuomenės vadovybė turi Aliaskoje ir Kanadoje karininkams įrengtas "meškeriojimo stovyklas", kuriose dirba 59 kareiviai. Tokie žuvavimo "resortai" kainuoja mokesčių mokėtojams apie pusę milijono dol. per metus, pareiškė senatorius.

BREŽNEVAS PAŽADĖJO SAUSIO MĖN. ATVYKTI PAS SADATĄ PASITARTI

MASKVA. — Egipto delegacija, atvykusi penkioms dienoms į Maskvą, pakvietė Brežnevą atvažiuoti į Kairą pasikalbėti su prezidentu Sadatu. Brežnevas sutiko ir vizitas įvyks sausio mėn. Užsienio reikalų ministeris Ismail Fahmy vadovauja delegacijai, kurioje yra 20 aukštųjų pareigūnų, jų tarpe užsienio prekybos ministeris Fathi Matouli ir kariuomenės štabo viršininkas gen. Abdel Ghandi Gamasy. Egiptiečių vizitas buvo numatytas liepos mėn., tačiau Kremliaus vadams pagėdaujant jis buvo nukeltas į spalio mėn. Tuo Maskvoje parodė savo nepasitenkinimą dėl Egipto suartėjimo su Amerika.

IŠ VISO PASAULIO

DETROITAS. — Apdraudus institutas, ištyręs žmonių reakciją, paskelbė, kad 29% 1974 metų automobilių vairuotojų nemėgsta sistemų, kuri neleidžia užvesti motoro, kol nesujuostas apsaugos diržas. Apie 40% ta sistema sugebėjo sugadinti. Kongresas jau leido automobilių gamintojams atleisti tos sistemos nebegaminanti.

SAIGONAS. — P. Vietnamo valdžia nedavė įvažiavimo vizų dviem užsienio korespondentams: Paryžiaus Le Monde ir New Yorko Times.

ČIKAGA. — Buvęs senatorius Eugene McCarthy pareiškė, kad jis vėl kandidatuos į prezidento vietą.

BALTIMORE. — Ponia Karen Rohrer, 28 metų, praėjusią savaitę pagimdžiusi penkis vaikus, vakar buvo išleista iš ligoninės. Už kelių savaičių bus išleisti ir penki kūdikiai, kurie laukosi gerai.

LONDONAS. — Britų radijas BBC pravedė per Opinion Research centrą britų apklausinėjimą, kuris parodė, kad tik 29% žmonių tiki į Dievą. Prieš 10 metų panašūs tyrinėjimai parodė, kad į Dievą tiki 38%.

FATIMA. — Apie 100,000 Portugalijos piligrimų suvažiuo į Fatimą melstis už taiką. Saugumas bijo, kad šių atlaidų proga nekiltų politinių demonstracijų, tačiau maldininkai elgėsi ramiai.

BONA. — V. Vokietijos statistikos biuras skelbia infliacijos padarinius visame pasaulyje. Per 12 mėn. kainos Japonijoje pakilo 25%, Italijoje — 20%, Airijoje — 18%, Britanijoje — 17%, Belgijoje — 15%, Prancūzijoje — 14%, Amerikoje — 11%, Kanadoje — 11% ir V. Vokietijoje — 7%.

TEL AVIVAS. — Izraelio spauda ir dešiniosios partijos, bijodamos tolimesnių pasitraukimų iš okupuotų žemių, kritikuoja JAV sekretorių Kissingerį. Jis kaltinamas, kad žibalas jam svarbesnis už žydus.

BOSTONAS. — Massachusetts gubernatorius Francis Sargent pareikalavo, kad federalinė valdžia atsistų į Bostoną kariuomenę. Baltieji Rūmai pareiškė, kad kareiviai bus siunčiami, kaip paskutinė priemonė, jei visos vietinės priemonės neduotų vaisių. Gubernatorius pasakė, j tarnyba dvi Tautinės Gvardijos karines policijos grupes, 400 vyrų.

BRUSELIS. — Atsiveikindamas su Nato štabu, Donaldas Rumsfeldas, kuris paskirtas Baltųjų Rūmų koordinatoriumi, pasakė kalbą, kurioje ragino NATO valstybes išlaikyti karinį stiprumą, kad jį matytų draugai ir priešai.

Egipto spauda rašo, kad šis vizitas atneš svarbų susitarimą dėl sovietų ginklų tiekimo Egiptui. Šis skolingas Sovietų Sąjungai už anksčiau pristatytus ginklus, tačiau Egipto delegacija bandys išsiderėti iš sovietų skolų atidėjimą. Kaire kalbama, kad prezidentas Sadatas daugiau tikėjosi iš Kissingerio ir iš Amerikos ir jaučiasi nusivylęs Kissingerio tarpininkavimu.

Maskvoje paskelbtas komunikatas sako, kad pasikalbėjimai tarp sovietų ir egiptiečių delegacijų buvo: "vaisingi, pozityvūs ir sėkmingi". Ministerio Fahmi pareiškime išreiškiamas prezidento Sadato dėkingumas Sovietų Sąjungai "už paramą Egiptui, stiprinant jo ekonomiką ir gynybos jėgas, už pagalbą kovojant prieš imperialistinę Izraelio agresiją ir už arabų žemių išlaisvinimą".

Savo kalboje Brežnevas reikalavo, kad taikos derybos būtų teisiškos žemoje ir kritikuojamos bandymus ieškoti sprendimo Viduriniuose Rytuose už originalių susitarimų ribų.

Egipto prezidentas keliais atvejais parodė norą užlopyti Egipto-Maskvos santykius atsiradusius plyšius.

Paliko bausmę sovietų šnipui

WASHINGTONAS. — Aukščiausias Teismas antradienį atmetė nuteisto sovietų šnipą Igor Ivanovo prašymą pakeisti žemesnio teismo sprendimą, kuris davė jam 20 metų kalėjimo bausmę. Ivanovas įrodinėjo, kad jis buvęs sugautas, FBI vartojęs nelegalius telefonų klausymo metodus.

Ivanovas buvo sovietų prekybos agentūros šoferis, sugautas perduodant Amerikos Strateginės Oro Komandos paslaptis rusams. Jis slapstus dokumentus gavo iš John Butenko, amerikiečio inžinieriaus. Butenka gavo 30 metų kalėjimo. Trys sovietų Jungtinių Tautų diplomatai buvo paprašyti išvažiuoti.

Trys Aukščiausiajame Teisme nesutiko su daugumos sprendimu nesvarstyti Ivanovo bylos: tai teisėjai William Douglas, Potter Stewart ir William Brennan. Jie, matyt, mano, kad ir prieš šnipams reikia taikyti telefonų klausymo suvaržymus.

MEKSIKA. — Meksikos naftos šaltiniai nebus naudojami pasaulinėms naftos kainoms nuimti, pasakė valstybės turtų ministeris Horacio Flores de la Pena. Meksika įsijungs į naftą eksportuojančių valstybių organizaciją ir parduos savo naftą pasaulinėmis kainomis. Pirmieji 47 nauji naftos grėžiniai padarė Meksiką iš naftos importuojančios valstybės, — eksportuojančia šalimi.

Lietuvių spaudos draudimo ir laisvės sukakčių minėjimas

parastais vārds mokyklos ar-
zīnys. Mīnejīma atdarē ir trum-
pā žodī tarē mīnejīmui ruosti ko-
miteto pirm. Antanas Musteikis.
Programai pravesti buvo pa-
kviesta Stefanija Kaunolienē.
Invokacijā sukalbējo šv. Anto-
no parapijos klebonas kun. Ka-
zys Simaitis. Atsistojimu buvo
pagerbtu žēnu knygnešiai ir
spaudos darbuotojai. Paskaitā
laikē prof. Aldona Augustinavi-
ciēnē. Paskaitininkē savo kal-
boje siektu žēnu laikus kada lie-
tuva budo, primindama Basana-
vičiū. Kudirkā, Maironē ir dau-
geli kitų rašytojų. Nepaprasta
vaizdžiai ir jausmingai perda-
vė spaudos draudimo laikmeti.
Prelegentē priminė, kad spauda
jungtē lietuvius išblaskytus vi-
same pasaulyje. Savo kalboje
kvietē skaityti knygas ir užsi-
skviti bent tris laikraščius, įvai-

739 South Halsted Street, Chicago Ill 60604

1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

1735 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

Apie 10 min. kalbėjo JAV LB Krašto valdybos pirm. J. Gai'a. Savo kalboje išvardino De'troite gyvenančius senus ir naujus pažįstamus, dėkojo jiems už rėmimą jo kandidatūros į JAV LB. Krašto Valdybos pirmininkus. Prisiminė spaudos draudimo laikus, tačiau pabrėžė, kad ir dabar okupantas spaudą varžo. Pagyrė "Keleivio" redaktorių J. Sonda, kaip jis spausčiuveje sunkiai nešioja švyno plytas. Užsibaigus paskaitoms sugiedojo Lietuvos himną.

Dešimties minučių pertraukos metu publika apžiūrinėjo spaudos draudimo metų leidinius. Medžiagą paskolintai iš Broniaus Kvilklio, papildyta Felikso Motužo. Kai kurie spausdiniai net iš 1875 metų: Varpas, Aušra, P. Armino raštai, Lietuvos ry-

Po pertraukos meline daļi atliko Detroit Motery Ansambli, vadovs muzikā Stassjs Slīzjs. Ansambli sudasdaņš ir divpulkis gerais balsais motery: Bronē Beržānskienē, Aldona Malfonjēnē, Zīelvinskienē, Elena Zubricienē, Paulina Hejningienē, Elena Radiēnē, Valentina Černiauskienē, Vanda Raulickienē, Dana Naujokaitienē, Teresē Vaitku-

Jungtuvuvi apėigas atliko jaunojo dėdė kun. Stanislovas Gaidelis, SJ, į vėstėves atvykęs iš Australijos. Jis pasakė ir jauniėsiems skirtą pamokslą per miėias, kurias kartu laikė su kun. P. P. Ćiniku, MIC ir kun. J. Kupriu, MIC.

Vaišēms jusejūs buvo atlikto
tradīcīs lietuvīšų yestuvių
apiegīs, kaip vainiko metimas,
piršlio apdovanojimas ir kit.

Prie šaltais ir šiltais užkan-
dziais apkrautų stalų svečiai
vaišinos, ne karta dainavo "kar-

Nauja lietuviška šeima

Rugsėjo mėn. 28 d. Šv. Kazimiero bažnyčioje, Racine, Wis., įvyko Bronės Plaraitės ir Juozo Milašiaus jungtuvės.

Jungtuvų apieigas atliko jaunoji dėdė kun. Stanislovas Gaidelis, SJ, į vestuves atvykęs iš Australijos. Jių pasakė ir jaudiniesiems skirtą pamokslą per mišias, kurias kartu laikė su kun. P. P. Činiku, MIC ir kun. J. Kupriu, MIC.

du, dr. Ant. Brazys — giminių vardu, St. Milašius — šokių grupės "Bijūno" vardu. Dar sveikino V. Miškinis, jaunųjų amerikiečių bendradarbiai ir kiti.

Vaisėms įsėjus buvo atliktos tradicinės lietuviškų yestuvių apeigos, kaip vainiko metimas, piršlio apdovanojimas ir kit.

Prie šaltais ir šiltais užkandžiais apkrautų stalų svečiais vaišinos, ne karta dainavo "kar-

Jaunuosius prie altoriaus at-
lydejo pameręs — Neringa Vin-
dašūtė, Laima Lapinskaitė, Ri-
ma Kazemėkaitė ir Irena Mi-
lašūtė bei pabroliai — Stasys
Milašius, Rimantas Tamašaus-
kas, Vytautas Gaidelis ir Ramutis
Pliūra. Ziedus negė mazieji —
Ališutė ir Ricardas Prizelis.

Per mišias giedodjo sv. Kazi-
miero parapijos choras, vad. Juo-
zo Grimskio. Soli ir quetus gie-
dodjo Ida Tamulienė ir Stasė
Petruskaitė.

tu, kartu"..., apkalbėjo senūs laikus, mezgė naujas pažintis ar sukosi salės viduryje, trepsdami į gero serbų orkestro iš Milwaukee's takta.

Vestuvės buvo ir jau praėjo. Tačiau norisi grįžti prie jaunųjų žmonių, kurie išėjo į savarankų gyvenimą.

Brone, gimusi jau čia Racine, kur ir mokinio, šių metų pavaršį Wisconsin universiteto Ma-

Vestuvių vaišės, kuriose dalyvavo virš 400 svečių, įvyko Memorialo salėje. Buvo atvykusių iš toli ir arti. Plūros iš Hamiltono, Rauckiai iš Detroito, dr. Rožė Šomkaitė iš Orange, N. J., Gaideliai iš Omahos, vet. gyd. Br. Andrašiusas su žmona iš Milwaukee, dr. Ant. Brazys, inž. M. Kvedaras, Lapinska, Frizeliai iš Čikagos ir kiti iš kitur, taip, kad visus sunku suminėti.

Atvykstantiems svečiams šautiko šampono baseinais ir jaukliai išpuoštos salės aplinkuma. Kai atvyko jaunieji, tėvai juos sutiko su duona, druska ir vynu.

Steal Thro I'm s

Vaišių programą, kuriai vadovavo Vytautas⁴⁷ J. Paukštelis, pradėta sveikintis ir linkėjimais. Pirmasis kalbėjo jaunosios tėvas Longinas Plūra. Buvo perskaitytas giminių iš Lietuvos laiškas. Toliau žodžių sveikino: dr. Adolfas Palaitis, Z. Lukauskas — bendruomenės ir šaulių vardu, V. Kazemkaitis — Altos vardu, P. Petrušaitis — linkuviečių vardu (abu jaunosios tėvai linkuviečiai), J. Grimskis — ex Kazimiero chore vad-

skaitą. Po paskaitos įvyks trumpas ALIAS Detroito skyriaus narių susirinkimas.

I paskaitą įėjimas nemoka-

— Balso 76 sk. vykdomas va-
jus jau ipusėjus. Vajaus reika-
lu per radijo kalbėjo: vajaus
vadovė E. Paurazienė, studentas
V. Nakas, visuomenininkė G.
Jankienė, šaulių centro vadovas
pirm. V. Tamošiūnas. Yra gauti
stambių aukų, Aukų rinkėjas
P. Čekūns savo darbu užbėgė

A detail from a manuscript page, likely from the Lindisfarne Gospels. It features a large, ornate initial 'S' in a dark ink, with intricate interlaced knotwork and floral patterns. Below the 'S' is a smaller, square decorative element with a central floral motif. The background is a light, textured surface, possibly parchment or vellum.

pirmasis. Valdyba
— Spalio 20 d. 12 val. Sv.
Antano parapijos gegužinė po
stogu, Lietuvių namuose. Komitetas kviečia parapijiečius gau-
siai dalyvauti.
A. Sukauskas

1739 So. Ha

disone baigė farmaciją. Lanke
lituanistinė mokykla ir piano pa-
makas. Buvo šv. Kazimiero cho-
ro vargontį akomponerė. Kaip
mėgėja pianistė yra akompona-
vusi chorams, kvartetams, due-
tams ir solistams. Veikli ateiti-
ninkė ir "Bijūno" tautinių so-
kių grupės narė, kur besokdama
susipažino su dabartiniu savo
vyru.

Juožas baigė **Wisconsino** universitetą prekybos administracijoje ir dabar dirba **Čikagoje**. Jis taip pat ilgametis "**Bijūno**" šokėjas ir atleitininkas. Studijuodamas baigė atsargos karininkų kursų ir yra JAV armijos atsargos leitenantas.

Abu jaieji išaugę lietuviško-
se šeimose ir domisi lietuviška
veikla. Jaunosios tėvas Liongi-
nas yra LB apylinkės pirminin-
kas. Jaunosios motina Felicija
yra Racine Lietuvių Moterų klu-
bo pirmininkė. Jų namuose daž-
nai vyksta posėdžiai, pasitari-

maļ, gamināmi produkti maisto
parodoms ar įvairiem parangi-
mams.

Jaunojo brolis Stasys yra įsteigęs "Bijūno" tautinių šokių grupę ir jai dangelių metų vadovauja. Jau ne pirma pora iš toje grupėje šokusių jaunuolių sukuria lietuviškas šeimas.

Jau niegi laikinai apsigyveno
Waukegane. Tenka jiems lin-
kėti laimingo vedybinio gyve-
nimo ir prašyti, kad neužmirė-
tų lietuviškos aplinkumos, ku-
riai reikalingos jausmosios jėgos.

Jurgis Milas

BEAUTY KASHER
NAUJIENAS
SU YENYE 002.710

Lietuvini taipogi perka ir pardavė
ir progos užsisakyti tikrai per

NAUJIENAS

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia pažinti išskleisti mazutį deimantų spindintį žiedą, apkauso medžių šakas arginaus, kaip konkretis ir pamazų įveda į gamtos vaizdų ir garų stropukus. Dramatikai besikeičiančiuose gamtos scenovaižuose savaioja juokauja ir verkia poetai, pajėgami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gėimes.

7. Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių.

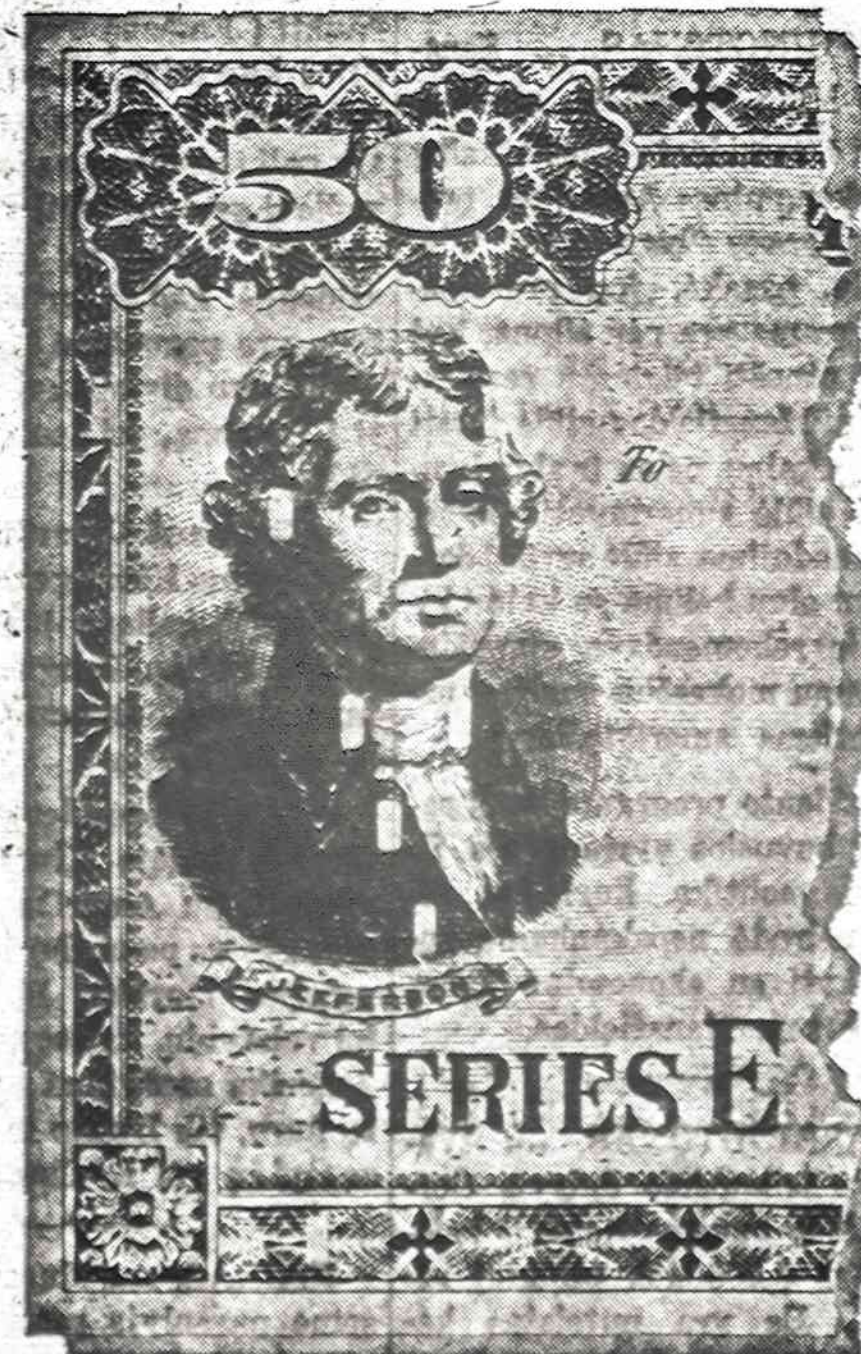
1. J. Augustavaičiū - Vaiciūniene, ZVAIGZDĒTOS NAKTYS. Dideho for-
mato, 126 psl. Kauna Si.
2. Jurgas Butraitis, ZEMĒS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos
Kšiemnio formato, 157 psl. Kauna \$2.00.
3. Butkus Juze, ELIERASCIAI IR KASTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIESNIA VETROJE. Knių rinktinė, 168
psl. Kauna \$3.00.
5. Kostas Jurgolomis, GLUDI - LUDAI. Lyrykos eiles, 105 psl. \$2.00.
6. Anatolijus Kaitys, AUKSINE SEIDRA. Elierascia 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIKŲ ROZIŲ SVENTE. Eiliuok pasakojimai apie
išvėstus lietuvais senovės laikais, su autoriaus ilustracijomis. \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKSCIAI, ANTO BARANAUSKO
"Anyksciu Sielais", vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Baily Rukša, UGNIES PAKDAVEJAS. Eikles, 95 psl. \$1.00.
10. Slays Sankvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00.
11. Slayas Sankvaras, AUKOS TAUSE. 12 lyrykos myga, 132 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULELIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuotų kūrni-
nais, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Elierascia, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Gruodis, AGUONOS IS SMELIS. Eiles, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumiene, KARALIAI IR SVIENTIJAI. Elierascia, 30 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VIRGIAI. Lyrykos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Petras Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai,
55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jassas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienu
raštinę arba užsakyti paštu, pridėdant čekį ar pinigini orderį.

NAUJENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

**Steal me. Burn me.
Throw me away.
I'm still yours.**

Once you bring me home
I'm yours forever.
Even if I'm burned. Or
lost. Or stolen.
If you look for me and
can't find me, just report it.
And you'll get me back, as
good as new.
And remember: I'll never
break your heart. Or
leave you stranded in the
tight spots.
I'll always be there when
you need me.
And that ought to make
you feel pretty secure.

Now-E Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (4.5% the first year). Bonds are replaced if lost, stolen or destroyed. When needed, they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

**Take
stock
in America.**

Join the Dozens of Successful Firms

1

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

ANDRIUS JONAS VISTELIAUSKAS

Pirmas lietuvis emigrantas Pietų Amerikoje

(Tęsinys)

Ir Vištalius su pasitenkinimu, pamiršęs dargi lietuvinti kalibro vardą ir šypsodamasis iš idealizmo rašo:

"Tas lenkas ne tiek mane nu-gandino peikimais, kiek pridavė noro ir drąsos ant traukimo ten link ar į šiltesnį orą — kur kitur. Aš apie tuos kalibrus jau ir taip senai sapnavau, bet dabar dar labiau ukvata pagavo. Seniausio dūmėjau, kad tas paukštelis daugiausia vertas kokia 50 frankų, o šia sako ponas inžinierius, kad net iki 1,000 frankų už vieną puikų mokinį Stolsmanui! Tai, daugiau savo gyvastyje nenorėčiau nieko turėti, kaip tik tris svarus kolibrus! Ar žino-te kiek ant svaro reikia? Tųjų mažiausiųjų reikia ant mūsų svoro 843 kolibrus!! Trys svarai būtų atverti su 2559 paukšteliais!!! Po 100 frankų tikėtai rokuojant jau be kaštų gaudymo 255900 frankų!!! Ką? ar negra-žu rašyti?"

Taip gražiai mažųjų paukščių viliojamas, lyg mergelė ge-gutė. Vištalius nutarė ruošti kelionę į "žadatą žemę", būsimą daugelio lietuvių tėvynę.

Bet Vištalius taip ir nenuvyko į "Peruviją"... Matyt, paklausė kažkokio lenko inžinieriaus, kuris jam rašęs, kad Peru res-publikoje vyksta pilietinis karas ir sunku tikėtis ką nors gerai su-laukti.

Vištalius nenusiminė. "Juk ko-librai ne vien Peru respublikoje lakioja, be abejo jų yra ir Bra-

zilijoje" — galvojo Vištalius ruošdamasis į šiltus kraštus.

Ir pagaliau du metus teiravė-sis, klausinėjęs, rinkęs žinias Vištalius 1886 metais likviduoja visus savo reikalus Europoje ir iškeliauja į Braziliją laimės ieš-koti, gaudyti kolibrus.

Bet atvykus į Braziliją Višta-lius galva prablaivėjo, išgaravo visi paukščių gaudymo ir fran-kų krovimo sumanymai. Brazi-lijos klimatas su savo geltonuo-ju drugiu ne labai maloniai pri-ėmė svetį iš tolimosios Lietuvos. Per mėnesį laiko neteko keturių žmonių, ypač jo sielai taip arti-mųjų dviejų kūdikių, kurie mirė.

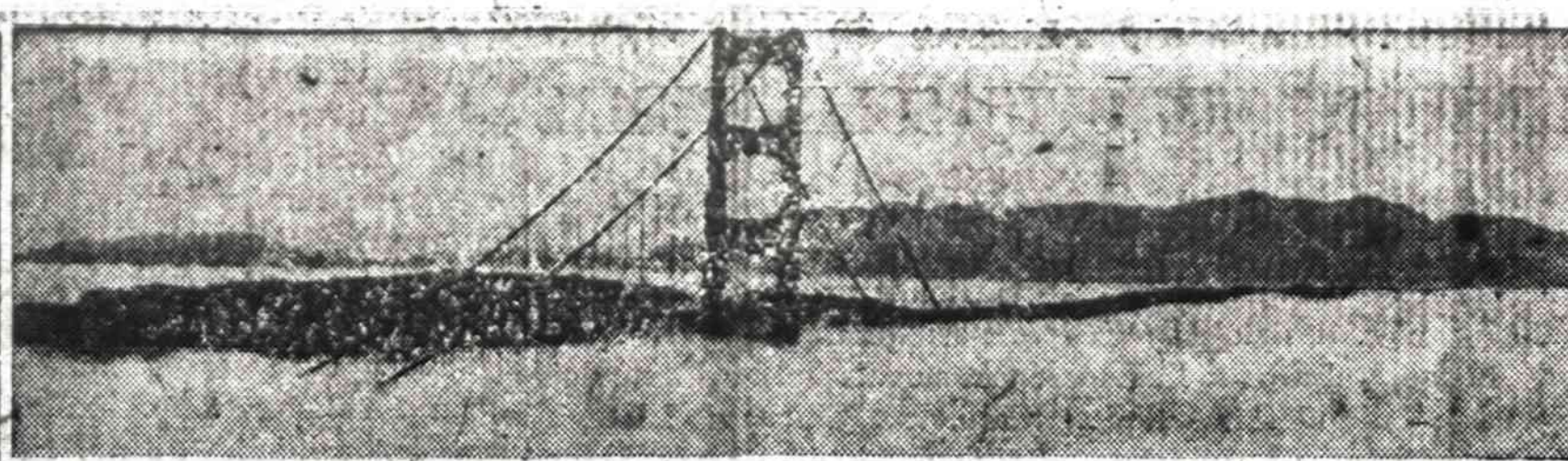
Ar mėgino gaudyti kolibrus — nežinia, bet iš viso ko matyt, kad Vištalius neilgai, tik apie metus laiko, svečiavosi Brazil-iijoje.

1888 metais jau rašo "Lietu-vių Balse" iš Argentinos padan-gės, nusiskunddamas kaip Bra-zilija taip Argentina:

"Negerai padariau, kad išva-žiavau iš Brazilijos, ten būčiau geriau išėjęs, ale išgandintas staiga patrotijimu į 40 dienų dveje-to savo kūdikėlių ir dveje-to gentainių, pabūgau ir pabė-gau, kad paskutinio nepatroti-čiau, kuris iš nagų mirties taip jau vos išsikasė, nes per 4 ady-nas buvo marinamas".

Štai ką pasakoja Vištalius "Lietuvių Balso" to laiko skai-tytojams apie savo gyvenimą Ar-gentinoje:

"Nesu suvis bankrūt, tai yra nuplikęs, ale Dievas žino, ar juo-mi nepastosiu. Pirkau pernai už

San Francisco įlankos tiltas, rūko apsemtas, vos matosi baltame debesyje.

10,000 frankų popietį, o į 6,000 antise rokuojant, kėlis sklype-lius žemės mieste La Plata nau-jai uždėto pirm penkių metų, tai yra stalyčioje provincijos arba stono Buenos Aires, kur iki šiol vos 40,000 gyventojų susirinko. Už žemę užmokėjau brangiai po 1 ir pusę ir po du dolerių ameri-kiškų už metrą keturkampį, o dabar žemė nebrangsta, kaip mis-lėjau ir kaip pernai buvo pabrān-gusi, o už ją jau ir mokesčius reikia mokėti, o valdžia paraly-žavoja čienę ir, Dieve gelbėk, žė-mė atptigų, reiktų kiba ubagauti.

Dabartiniu laiku La Plata taip pat yra Buenos Aires provincijos sostinė su 180,000 gyventojų. Dabar La Platos miesto centre sunku nupirkti ketvirtiniais žė-mės metras už ketletą tūkstančių dolerių.

Bet vargšui Vištaliui taip ir neteko pasidžiaugti žemės pa-brangimu. Tuo džiaugiasi dabar jo sūnus, kadaise keturias va-landas marintas Brazilijoje.

Šie visi nepasisekimai ir nusivylimai galutinai pakirto pirmo lietuvių pionieriaus jėgas.

Maža to, jo ir taip nesalų gy-venimą svetur kartino dar lenkė — fanatikė žmona, kurią vedė 1873 metais dar Europoje visai nesvajodamas apie Pietų Ameri-kos kolibrus ir žemės pabrangima.

Visa tai suardė ne tik sveika-tą, bet ir nervus, aptemdė protą. Nuolatiniai vaidai su žmona dar smarkiau plėtė nervų pairmi-ą.

Savo žmoną pats Vištalius ši-taip atestuotų:

"Mano patį kaip smakas norė-tų vaikų savo lenkiškuose nas-ruose praryti, tai yra sulenkinti; aš uždraudžiau poterių lenkiš-kai mokinti, o liepiau lietuviškai mokinti, tai ta sparva beveik ko neįputo iš pasiutimo, bet ga-liaus pasidavė ant dievo valios, kaip pasakiau, kad bobos vardas arba pavardė išnyks iš šios žė-mės kaip šešėlis, o vyro pasiliks, pakol vyriška pakalenija tęsis".

Aišku, kad tokie priešingo nu-sistatymo žmonės negalėjo san-taikoje gyventi ir buvo galima tikėtis gan tragiško jo sugyve-nimo finalo.

Jei jo žmona, tokia pat fanatikė lenkė, kaip pats Vištalius lietuvis — fanatikas, kentė sa-vo vyrą būnant Lietuvoje, ap-skritai Europoje, tai to nega-lėjo pakeisti Argentinoje.

Antra ir ekonominės sąlygos pasikeitė: Europoje pinigai bu-vo Vištaliaus kišenėje, gi atvy-kus į Argentiną pinigai virto nekilnojamo turto priklausančiu kaip vyrui, taip ir žmonai. Ir štai, Vištalienei galutinai nutarė nusikratyti litvomanų vyro.

Tam reikalui Vištaliene pa-naudojo plačiai Amerikoje var-tojamą priemonę, būtent: užda-ryti vyrą į psichiatrinę ligoninę Buenos Aires mieste.

Su trupelių pinigų buvo leng-

Marquette Parko Bendruomenėje atstatė tvarką

Garbės Teismas atmetė Velžos ir Gelažiaus pretenzijas į apylinkės vadovybę

JAV LB garbės teismas pir-mininkaujamais Broniaus Ne-micko, paskelbė sprendimą atstatyti tvarką Marquette Par-ko apylinkėje. Posėdyje daly-vavo teisėjai Dr. Jonas Genys ir Aleksandras Vakselis.

Teismas, sujungęs net pen-kis skundus dėl 1974 m. balan-džio 7 d. (verbu sekmdienio) Nainio, Barzduko sukeltos ne-tvarkos, nusprendė, kad nau-ja valdyba negalėjo būti ren-kama, galėjo tik pririnkti trūkstantus narius.

Teismas Velžos — Gelažiaus skundą, kaip "naujos valdy-bos", reikalaujantį iš Vaiciū-no Valdybos perduoti pinigus ir turtą, bei atimti jiems Bendruomenės teises atmetė tuo pa-grindu, kad tokios valdybos nėra ir negalėjo būti. Teismas išaiškino, kad galėjo būti pri-rinkti 5 asmenys į valdybą, bet ne nauja valdyba.

Taip pat teismas nusprendė, kad Kontrolės Komisijos, jos terminui nepasibaigus, susi-rinkimas neturi teisės nušalinti. Taigi Marquette Parko Apylinkės 1973 m. vasario 25 d. iš-rinktoji Kontrolės Komisija (Tijūnas, Povilaitis ir Šimaitis) yra teisėta Marquette Parko Apylinkės Kontrolės Komisija.

va valdžią su gydytojais įtikinti, jog Vištalius nenormalus psi-chiniai žmogus.

Kaip ten buvo, smulkmenos ne-žinoma, bet faktas lieka faktų, jog Vištalius pakliuvo į psichia-trinę ligoninę, taip vadinamą "Hospital Mercedes", kur dar ir dabar priimami panašūs žmonės.

Vištalius, būdamas psichia-trinėje ligoninėje, nenupolė dva-sioje, nevirto tikru bepročiu, ku-o labai dažnai virsta sveikų žmo-nės, pakliuvę į tokias biauurias ir keistas gyvenimo sąlygas.

Būdamas ligoninėje Vištalius daug rašė. Apie tai pasakoja se-snesni lietuviai Argentinijoje, ką visą laiką tvirtino geriausias Viš-taliaus draugas Pauga.

Iš viso ko matyti, jog Višta-lius, visą laiką buvo protiniai sveikas ir būt buvę galima jį išimti iš ligoninės, jei būtų bu-vę tam pinigų ir atoritetų žmonių.

1912 metais, sulaukęs 82 me-tų amžiaus Vištalius persiskyrė su šiuo pasauliu, palikdamas nemažą pluoštą raštų, parašytus būnant psichiatrinėje ligoninėje.

Kur tie raštai? Apie juos yra dvi versijos: viena sako, jog Viš-taliaus raštai dar ir dabar trū-nija minėtos ligoninės archyve; kita versija sako, jog raštus paėmė Pauga ir vėliau juos nu-siuntė į Šiaurinę Ameriką daktarui Jonui Šliūpui.

Kuri versija teisinga sunku pa-sakyti.

Kur Vištaliaus kapas? Neži-nia. Gal vienas žmogus nežino jo kapą, tai Vištaliaus sūnus, dabar inžinierius, gyvenąs Buenos Ai-res mieste. Bet jis, nors tėvas ir tikėjosi per jį įamžinti savo pavardę, pasistengė savo pavar-dę suispaninti, ištautėti ir nieko bendro neturi su dabartiniu lai-ku gan skaitlinga lietuvių kolo-nija Buenos Aires mieste.

Taip užbaigė tragiškas savo amžių, pirmas lietuvis emigran-tas Brazilijoje ir Argentinoje: neteko turtui, laisvės, sūnaus ir artimųjų.

(Pabaiga)

bo ir toliau bei ilgo gyvavimo." Ypač senatoriui padarė di-delį įspūdį banketo programos pravedėja - filmų žvaigždė Rū-ta Kilmontytė: "Šeštadienio pa-vakaro programa buvo nepaprasta. Tikrai jos dvasia ir es-mė jungėsi su programos vedė-ja. Ji yra nuostabi. Tai labai įspūdinga asmenybė. Galima buvo jausti pasididžiavimą ir džiaugsmą visu pobūviu, tu-rint ją kaip simboli gerųjų da-lykų, kurie gali būti atsiekia-mi su talentu, išverme ir nu-stabios tautybės bruožais".

Filme, bus skirta vieta ir Chi-cagos lietuviams. Bendrovė jau delį įspūdį banketo programos pravedėja - filmų žvaigždė Rū-ta Kilmontytė: "Šeštadienio pa-vakaro programa buvo nepaprasta. Tikrai jos dvasia ir es-mė jungėsi su programos vedė-ja. Ji yra nuostabi. Tai labai įspūdinga asmenybė. Galima buvo jausti pasididžiavimą ir džiaugsmą visu pobūviu, tu-rint ją kaip simboli gerųjų da-lykų, kurie gali būti atsiekia-mi su talentu, išverme ir nu-stabios tautybės bruožais".

LIETUVIAI NAUJAME FILME

Stambius filmus paruošianti britų bendrovė Thames TV rengia naują filmą apie centro Europos imigrantus JAV-se.

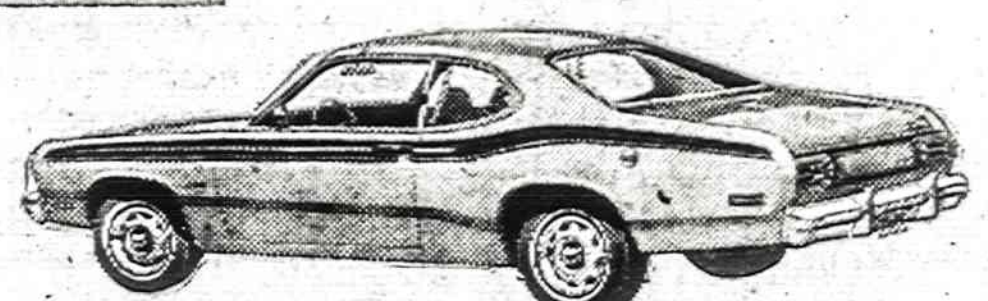
give... so more will live

HEART FUND

1974

Plymouth-Chrysler-Imperial

Duster 2-Door Hardtop

\$2,695.00 — 6 CILINDERŲ, PIGI LICENCIJA

- Mes stengiamės duoti lietuviams geriausią patarnavimą ir geriausias pirkimo sąlygas.
- Turime jaunuoliams mašinų pradedant nuo \$100.

BALZEKAS MOTORS

4030 So. Archer

Tel. VI 7-1515

Jau kuris laikas atspausdintą ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Abrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina \$8.00. Išeido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, išteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentai katalikiškų, socialistinių, laisvamanų ir kitų organizacijų atlikti darbai, išteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pasiūsti:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuvis galėtų žiemos ar vasaros pasiskaitymams nu-pirkti Antano Rūko parašytą VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMĄ — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradijūs kiekvieną, kas jį at-simena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo AN-TANO RŪKO lengvas, vaizdas, graži literatūrinė forma pasakojimas duos progą susipažinti su mūsų pirmųjų išeivių šviesuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išeido Amerikos Lietuvių Istori-jos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir Lietu-vių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapečiūskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie leidžiantį Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyk-lose Vokietijoje. 273 psl., kietas drobės viršelias kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSEDIS. Minčių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klaidingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl. \$4.00.

ČIKAGIETIS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje. Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudaktuose, Klaipėdoje ir Palangėje. Vaizdus aprašymai ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką ji žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kurašis, MAGISKUOJU KILIMU I VILNIU. Kellonės i Lietu-vą įspūdių. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kurašis, KELIONĖ I ANAPUS GELEŽINĖS UZDANGOS. Au-toriaus pastabuma neapgauna turistų ir egzotinio propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Vincas Žemaitis, LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAI. 3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.

Vincas Žemaitis, LIUBLINO UNIJOŠ SUKAKTIES PARAŠTĖJE. 84 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami.

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., CHICAGO, ILL 60608

atstankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant čekį ar piniginę perlaidą.

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaiciūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiųntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiųntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money or-derį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2 %

PER ANNUM:

\$5,000.00 OR MORE

4 YEAR MATURITY

6 3/4 %

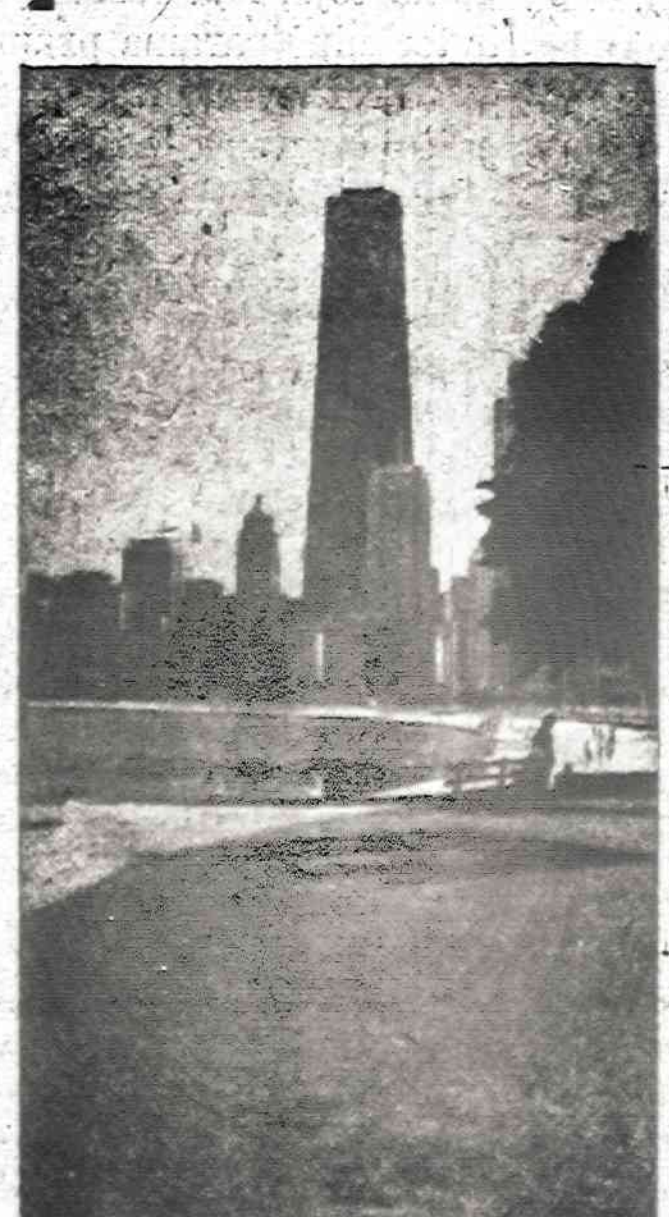
\$5,000.00 OR MORE

30 MONTHS MATURITY

6 1/2 %

\$2,500.00 OR MORE

1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year. \$13.00 per six months. \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year. \$12.00 per six months. \$6.50 per three months. Canada \$24.04 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniai — iki 12 val.	

Brežnevo dešimtmetis

Leonidas I. Brežnevas, Chruščiovo išaugintas technokratas, jau pravažėdė Sovietų Sąjungą dešimt metų. Komunistų partijos pirmojo sekretoriaus pareigoms jis centro komiteto buvo išrinktas 1964 metų spalio 10 dieną, bet šis nutarimas buvo laikomas paslaptyste iki spalio 16 dienos, kada Nikita Chruščiovas buvo nukeltas nuo sosto ir pakeistos visos Kremliaus sargybos. Brežnevo išrinktas sekretoriaus pareigoms buvo viešas, bet "demokratiškiausioje" pasaulio respublikoje Rusijos proletariatas, darbininkai ir darbo žmonės apie Brežnevo "išrinkimą" neturėjo nieko žinoti.

Komunistų partijos centro komiteto posėdį turėjo šaukti pats Chruščiovas, bet jis reikalą atidėdino. Chruščiovas manė, kad be jo centro komitetas nesusi- rinks ir kylančių klausimų nesvarstys. Bet Michailas Suslovas, pasiremdamas senu centro komiteto nutarimu, vis dėlto centro posėdį sušaukė ir Chruščiovui pranešė, kad toks posėdis įvyks. Chruščiovas, išvargintas kelio- nėmis ir užsienį ir kritikomis už pažadus Naseriui, ne- paklausė Suslovo ir į posėdį nenuvyko. Suokalbiniškai pasinaudojo šia proga, Chruščiovą nusodino nuo sosto ir ten pasodino Brežnevą, artimą Chruščiovo bendra- darbį.

Chruščiovas, bevaldydamas Ukrainą čekos pagalba, Brežnevą buvo išmokslinęs. Kada Chruščiovas išstūmęs Malenkovą iš pirmojo sekretoriaus pareigų, ruošėsi So- vietų Sąjungai valdyti, Maskvoje jam buvo reikalingas patikimas žmogus. Jis atsivežė į Maskvą ir inž. Brežne- vą, tuo metu dirbusį Dnieprodzeržinsko anglių kasyk- lose. Brežnevas Chruščiovui buvo reikalingas Malen- kovui iš valdžios išstumti, Berijai likviduoti, Molotovui ir Kaganovičiui eliminuoti iš partijos kandidatų ir Sovietų Sąjungos premjerus. Šiame darbe Brežnevas Chruščio- vui buvo labai naudingas. Bet vėliau Brežnevas ir patį Chruščiovą išstūmė. Kai buvo pakeisti Kremliaus sar- gybų viršininkai ir nžtikrintas partijos vadovybės per- ėmimas, tai Brežnevas buvo įpareigotas pasakyti Chruš- čiovui, kad jis nebėra partijos pirmasis sekretorius. Pra- džioje Chruščiovas tuo nenorėjo tikėti, bet kai jo lėktu- vas iš Sochi aerodromo pakilo tiesiai į Maskvą, tai šalia jo atsirado keli sovietų karo lėktuvai, dabojusieji, kad Chruščiovas skristų į Maskvą, ne kitais padangų ke- liais. Padangėse Chruščiovas suprato, kad jo dienos gali būti suskaičiuotos. Tik tai Maskvoje Chruščiovui buvo

Liudijimas tiesos iš okup. Lietuvos (3)

LIETUVOS LIETUVIŲ SOLIDARUMAS

P. STRAVINSKAS

Laisvąjį pasaulį, o kartu ir kovoje su Lietuvos okupantu- mus pasiekė Vilniaus konser- Kelionis pragonis, ypač sa- vatorijos vyr. dėstytojas muzi- kas Aloyzas Jurgutis keliais at- vejais paliudijo mums didelį Lietuvos lietuvių solidarumą. Spaudos Klubu sušaukta me

pasakyti, kad jis neapremjeras ir kad jis turi klausyti partijos centro įsakymų. Chruščiovas protestavo, bet jis buvo nulydėtas į namus ir jam buvo liepta burną už- čiupti ir niekur nevažinėti.

Brežnevas tuojau paskelbė "doktriną", leidžiančią jo vadovaujamoms sovietų karo jėgoms įsikišti į kaimy- nines valstybės vidaus reikalus, jeigu jie neitų Sovietų Sąjungai pagėdijama kryptimi. Brežnevas kelias sa- vaikes derėjęsi su Aleksandru Dubčeku, bet tuo pačiu me- tu organizavo sovietų karo jėgas ir kvietė vokiečius bei lenkus įsiveržti į Čekoslovakiją ir likviduoti savaip ko- munizmą interpretuojančius čekus komunistus. Brež- nevas buvo pasiryžęs visą Pietų Vietnamą "išlaisvinti", bet pradėjo keisti planus, kai prezidentas Niksonas pa- siuntė Amerikos laivyną ir aviaciją. Šiaurės Vietnamo didžiausiam puolimui išardyti. Pajutęs Amerikos karo jė- gas Azijoje ir Sinajaus pusiasalyje, jis pradėjo dažniau kalbėti apie reikalą aprėžti karo jėgos naudojimą, apie prekybos pagyvinimą ir kitas taikaus sugyvenimo pro- blemas. Jau kelintas metas Brežnevas nekalba apie "Brežnevo doktriną", bet jam labai rūpi kapitalistinės Amerikos kreditai ir techninė parama.

Patys komunistų partijos centro komiteto nariai ne- tikėjo, kad Brežnevas ilgesnį laiką galėtų valdyti Sovie- tų Sąjungą. Brežnevas centro komitetui buvo reikalin- gas Chruščiovui pavyti iš partijos pirmojo sekreto- riaus ir premjero pareigų. Galingiausiu kandidatu se- kreatoriaus pareigoms buvo Suslovas, antroje vietoje sto- vėjo Šešepinas, bet Brežnevas sugebėjo įtikinti centro komitetą ir politinį biurą, kad leistų jam dar kurį laiką pavaldyti. Brežnevas, padaręs Andropovą čekos vyriaus- ioju vadu, įtikino centro komitetą, kad policija klausys politinio biuro ir ministerių kabineto, o ne sekretoriaus. Brežnevas išstūmė iš centro komiteto kelis opozicionie- rius, bet jis tuo tarpu jų dar nesušaudė.

Brežnevas nori labai palankių prekybos sąlygų iš Amerikos, bet JAV jis nenori padaryti jokių nuolaidų. Jis pajuto, kad reikalai taip nesivystys, kaip sovietų val- džia pageidauja, kai prezidentas Fordas sustabdė didelį Amerikos javų užpirkimą. Brežnevas buvo pasirošęs pirkti 125 milijonus bušelių Amerikos kukurūzų ir kvie- čių, ir sumokėti už juos 500 milijonų dolerių, bet JAV pre- zidentas transakciją sustabdė. Tai buvo didžiausias smū- gis visai Brežnevo politikai. Maskvoje kilo panika ir buvo pavojaus Brežnevui išlekti iš vadovybės. JAV išdo sekretorius William E. Simon nuvyko į Maskvą tartis. JAV parduos rusams duona reikalingus javus, bet ne- nori, kad rusai Amerikos javais maitintų kitus kraštus.

Brežnevas suruošė išdo sekretoriui banketą, kuria- me priminė, kad JAV senato atstovų reikalavimas pada- ryti pakaitų sovietų vidaus sistemoj nieko bendro neturi- su prekyba ir Kremliui tokių sąlygų negalės priimti. Bet jis kartojo, kad rusams reikalinga JAV duona, paskolos ir techninė parama pramonei ir žemės ūkiui.

Brežnevas pripažįsta, kad komunistinė sistema ne- pajėgia gyventojų išmaitinti ir apręngti.

1974. X. 11 d., Marquette Parke, lietuvių visuomenės susirinki- me) jis atkreipė dėmesį į lie- tuvių studentų ir kitų jaunu- lių sukeltą maištą Kaune, ry- šium su R. Kalantos susidegini- mu; Romą Kalantą jis skelbė, kaip tautos didvyrį, paaukoju- sį savo gyvybę tautos laisvei atgauti, sukėlusį didelį entuzi- azmą ir tautinio idealizmo, ko- vingumo bei pasiaukojimo dvasią lietuvių jaunimo masė- se; jis paliudijo lietuvių val- tiečių solidarumą kovoje dėl pasaulėvalginės laisvės, gi- nant savo bažnyčią ir jos teis- ses valstybėje, saugojant savo religines, o kartu ir tautines tradicijas, pvz., laidojant mi- nusius arba pagal tradicijas at- liekant kitus bažnytinius veiks- mus ir pan.

Jis ypač pabrėžė lietuvių di- delį pasiaukojimą ir solidaru- mo dvasią, labai sunkiose są- lygose leidžiant Liet. Kat. Baž- nyčios kroniką, kur atiden- giamas lietuvių religinis perse- kijimas, nieko neperdedant ir nieko nepridedant, jokių faktų neiškraipant ir jų neiši- galvojant.

Pastebėtina dar tai, kad mū- sų naujasis egzilas paliudijo dargi tų solidarų, kovingų už savo teises lietuvių, didelį dvasios kilnumą, pasireiškian- tį tuo, kad kovojantieji su okupantu lietuviškai nesireikia kokia savo neapvaldoma ne- apykanta tiems nuo lietuvių tautos atskilusiems lietuviams, kurie nuėjo tarnauti okupantui — tai Lietuvos komunistams, net ir jų vadovaujantiems, kaip pvz., tulam Petkevičiui ar- ba Lietuvos komunistų partijos vyriausiajam vadui Griškevi- čiui, Smiekaus įpėdiniui, nuo ku- rių bent iš dalies priklauso ir jo žmonos išleidimas iš okup. Lie- tuvos.

Jis gi net ir savo pasikalbėjime per radiją (inž. A. Rudžio fo- rume) stengėsi sujungti tų dvejų lietuvių komunistų gai- lestingumą, ir prašė kitus Ame- rikos lietuvius rašyti jiems (bent tam Petkevičiui) laiškus, kad jis nedarytų klūčių jo ž- monai ir mažametei dukteriai išvykii iš Lietuvos. Taigi, Alo- yzas Jurgutis, augęs sava as- menybe formavęsis okup. Lie- tuvoje, daug neteisrybių ir žiaurybių matęs Lietuvos ko- munistuose, tegul ir griežtai su- jais kovoja, bet ant jų nepyks- ta, atrodo, net jų galisi savo sieloje, matydamas juos lie- tuviui svetimoje, su lietuviu sąžinė nesuderinamoje okupu- to tarnyboje. Jam gaila jų, kaip lietuvių, ir jis nori juos bent tuo pateisinti, jų kaltę suma- žinti bent tą prielaidą, kad ir

Dar apie aerosolų

Reikia tikėti, kad dar ne per- vėlai susirūpinta aerosolo dujo- mis, kurių vien JAV-bėse kiek- vienais metais paleidžiama į orą bilijonai svarų.

Aerosolas iki šiol plačiausiai vartojamas švirkštams, prade- dant automobiliams perdažyti, baigiant barzdų skutamuoju muilu. Švirkštant aerosolą, jo dujos, vadinamos chlorofluoro- methane, patekė į orą nedingsta, o kyla aukštyn atmosferoje, kol 16 iki 19 mylių aukštyje pasie- kia ozono dujų juosta, kuri sau- go žemę nuo saulės ultraviolet- nių spindulių.

Tyrinėjamais nustatyta, kad tos chlorino dujos (chlorofluoro- methane) gali sunaikinti apie 10 nuosimčių ozono juostos, ku- ri neapėgėja atlaikyti kenks- mingą radiaciją. Kaip Chicago Tribune vedamajame "Dooms- day and the aerosol" rašo, pa- daugėjus radiacijai, JAV-bėse gali 16 iki 80 tūkstančių daugiau

juose dar pasilikęs humanisku- mas ir tos visiemis mums, lietu- viams, būtinai reikalingo tau- tinio solidarumo jausmas, kuris taip ryškus okupanto paverg- tuose ir dvasiškai spaudžiamuo- se, su juo dėl savo ir savo tau- tos teisių kovojančiuose Lietu- vos lietuviuose.

Ar tie okupantai pasidavę, jam akiai tarnauja, Lietuvos komunistai, žinoma, sunku pa- sakyti. Greičiausia, kad ne. Mes jų "tautinį solidarumą" pažįstame iš jų darbų. Todėl ir lietuvių visuomenės 1974. X. 11 d. susirinkimas, Marquette Parke, pasisakė prieš betkokią užsienio lietuvių susirašinėji- mą su Lietuvos okupantui tar- naujančiais Lietuvos komunis- tais, su jų vadais ir vadeivo- mis, kurie, pagaliau, net ir norėdami, negalėtų nieko Alo- yzo Jurgučio šeimai padėti, nes išleidimo iš Lietuvos raktus turi ne jie, tie mūsų lietuvių komunistai, o jų viešpačiai ir bosai Maskvoje.

Lietuvos komunistų partijo- je gal ir yra gerų lietuvių, ku- rie tik dėl akių tėra komunistai, bet tas gali paaiškėti tik kada užsienio lietuvių susirašinėji- mą su Lietuvos okupantui tar- naujančiais Lietuvos komunis- tais, su jų vadais ir vadeivo- mis, kurie, pagaliau, net ir norėdami, negalėtų nieko Alo- yzo Jurgučio šeimai padėti, nes išleidimo iš Lietuvos raktus turi ne jie, tie mūsų lietuvių komunistai, o jų viešpačiai ir bosai Maskvoje.

Tiesia, Lietuvos komunistai kartais dedasi mūsų "broliais lietuviams" (pvz., perdėm ko- ta, atrodo, net jų galisi savo sieloje, matydamas juos lie- tuviui svetimoje, su lietuviu sąžinė nesuderinamoje okupu- to tarnyboje. Jam gaila jų, kaip lietuvių, ir jis nori juos bent tuo pateisinti, jų kaltę suma- žinti bent tą prielaidą, kad ir

žmonų apsirgti vėžiu. Ultravio- letinė radiacija padaugėjusiame kiekyje yra tikri nuodai daugė- liai augalų ir gyvulių rūšių.

Iki šiol į atmosferą pateku- sios dujos šiuo metu tesančios pakeliui aukštyn ir pasiekiančios ozono juostą maždaug 1985 me- tais...

109-metis dėkoja Dievui ir džinui

Kaip minėta, Chicagoje gyve- na pilietis, kurs šiomis dienomis atšventė 109 metų savo amžiaus sukaktuves. Bene vienintelis šiuo metu JAV-bėse seniausias žmogus, John Miller reporterių paklaustas ilgo amžiaus priežas- ties atsakė "Ziftrėk į Dievą ir gyvenk", o nusišypsojęs pridū- rė "Džinas (gin) irgi padeda". Jis kasdien išgeria po du stiklus "džino" — vieną iš ryto, kitą vakare. Reporteris neštyrė kaip didelis yra tas stiklas.

Michael Reese medikal. centro Mandel klinikos, kurią Miller lanko sveikatos patikrinti, per- sonalas suruošė jam kuklį "puo- tų": jis gavo dvi šiltas antklo- des (jo gyvenamas kambarys 3647 S. Indiana avenue žiemos metu yra šaltokas (kūnui ir bon- ka džino sielai pašildyti).

John Millerio tėvas mirė 1938 metais, sulaukęs 115 metų am- žiaus, jis buvo ilgametis Illinois Central geležinkelio tarnautojas ir iš tarnybos pasitraukė į pen- siją 1937 metais, tai yra būda- mas 114 metų amžiaus.

VYRAS KAIP AŽUOLAS

Sykį vienas generolas, apei- damas išrikiuotą kareivių kuo- pą, pastebėjo nepaprastai aukš- to ūgio seržantą ir sustojęs pak- lausė: "Vėdes?" — Taip, po- nas generole", atsakė seržantas. "Vaiku?" — "Vienas, pone ge- nerole!"

"Ką? Vyras kaip ažuolas ir tik vieną vaiką? Kaip senai bu- vo vestuvės?"

"Prieš tris mėnesius ir ketelį valandų, pone generole!"

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJENAS

VARDYS IR ŠOVA APIE RAŠTIKIO ATSIMINIMUS

Rašo JONAS AUGUSTAITIS

3

Matėme iš pavyzdžių, kaip jis įvykius aprašė, turėdamas ano laiko dokumentus — Smetonos charakteristiką bei savo pa- ties veiklą, skiriančią čerinių į ministerius pir- mininkus. Neabejotina, objektingesnis ver- tintojas pagal tuos pačius dokumentus pa- rašys kitaip...

Kalbėdamas toliau apie Raštikio memu- arų vertę, kuriuos, pagal Vardį, parašė "aukšto rango žmogus", taigi visos Lietu- vos kariuomenės vadas (ir dalyvavęs val- stybinio gyvenimo viršūnėje), tai ir buvo, pirmiausia, laukta kariuomenės vado me- muarų karo bei kariuomenės reikalais, jos organizacijos, strategijos, aprūpinimo... memuarų. O kas parašyta? Galybės niekniekių (kurių nenoriu kartoti) ir tru- putis apie karo — Lietuvos gynimo reikalus!

Kai J. Augustaitis (Naujienos, 1957. VIII. 12) parašė, kad pozicinio karo stra- tegija ir didelių vienetų (divizijų su papil- dymais) buvo netinkama; pvz. ginti 525 km. ilgio sieną su Lenkija, pastatant stip- resnius įtvirtinimus "krašto viduje prie Ne- muno ir prie Dubysos ir dar vieną kitą ki- tur" (R. psl. 329) su keturiomis didėleis divizijomis, tai pagal paties Raštikio iš- leistą statutą, būtų galima apginti 40 —

48 km. liniją, bet ne 525 km. kariuomenė turėjo būti mažų vienetų, manevrinė karo strategija, tai Raštikis Augustaitį už tai iš- plūdo ir pakartotinai sakėdamas, kad jis gauda naivų skaitytoją ir nori jį įtikinti, kad Raštikis manęs ginti Lietuvos sieną, pozicinio karo strategija, kai Raštikis vi- sai taip nemane. Raštikis sako: "Kur ir kaip Augustaitis sraido, kad aš buvau nu- matęs apginti Lietuvos sienas poziciniu — sustiprintų linijų metodu? Tai didelė ne- teisybė, nes to visai nebuvo". (Raštikis, III t. psl. 543).

Taciau Raštikis čia nesako, kaip jis manė ginti Lietuvos sieną prieš Lenkiją? Jis tik siūlo pasižiūrėti savo atsiminimų I-jo tomo psl. 329, išleista 1956 m. O ten Rašti- kis rašė: "Lietuvos sienos visur yra atviro- s ir neturi jokių gamtos kliūčių. Be to tos sie- nos labai ilgos: su Lenkija — 525 km., su Latvija 570 km., su Vokietija 272 km. ir dar 90 km. pajūrio, taigi iš viso 1457 km. Pa- statyti atskirus stipresnius įtvirtinimus (ne išties liniją) galima buvo tik krašto vidu- je, prie Nemuno ir prie Dubysos ir dar gal vieną kitą kitur. Bet prieš ką juos nukreip- ti — prieš rytus ar vakarus? Aš savo plane buvau numatęs juos prieš rytus, t. y. prieš eventualų lenkų ar rusų užpuolimą" (Ib- id). Tai, ar šių sustiprinimų statymas ir dideli kovos vienetai (padidintos divi- zijos) nėra pozicinio karo strategija?

Net Smetona su Tubeliu pasipriešino tokių sustiprinimų statymui palei Nemuną ir Dubysą!... J tai jis sako: "Savo plane

įtvirtinimų klausimą numaciau spręsti vė- liau, kada kiti svarbūs ir degantieji ka- riuomenės reikalai bus apsvarstyti" (R. I- as t. psl. 329).

Tas viskas yra Raštikio atsiminimuose, III-me tome. Apie pagrindinius Lietuvos gynybos reikalus — strategiją, aprašytą per pusę puslapio ir pasiūlytą pasiskaityti tą vėletą pirmame tome. Augustaitis rašė ir apie išlaidas kariuomenei. Buvo parodyta, kad pvz. 1939 m. kariuomenei išleista 88.046.000 litų, kas sudarė visų realių biu- dzeto pajamų 46%. Okiškai nepakeliamos išlaidos vedė Kraštą į nusigynimą. Raš- tikis į tai atsakė, cituodamas "Drauge" (1964. XI. 23) buvusį mažą St. Dirmanto straipsnelį, kad kariuomenei biudžetas bu- vo normalus (R. III t. psl. 80). Tai tiek ka- riuomenės pagrindiniais klausimais — stra- tegijos ir biudžeto — randaama Kariuo- mės vado, aukšto rango žmogaus atsim- nimuose?...

Taciau kitokie aprašymai iš valstybinio gyvenimo viršūnės darbų bei asmeninio pobūdžio. Visokių niekniekių yra pilni vi- si trys Raštikio atsiminimų tomai. Jau I- mame tome Raštikis kalba apie savo san- tykius su užsienio diplomatais (481 psl.), su vyriausybės nariais (489 psl.), su politi- nėmis grupėmis (493 psl.), kai jis po ke- lių metų vadovavimo jau buvo įsigijęs ne- mažą "populiarumą" kariuomenėje ir visu- menėje.

Tas jo populiarumas nepatiko valdan- čiai grupei, nes jos politikoje visas popu-

liarumas turėjo teiktis Respublikos Prezi- dento asmenyje. Be to, dar turėjo būti po- puliarus ir ministeris pirmininkas, kaip pačių tautininkų patikėtinis vadovauti vy- riausybei (psl. 495). Ir toliau: "Po kelių metų vadovavimo kariuomenei, manė ita- ka ir populiarumas kariuomenėje ir Šaulių Sąjungoje padidėjo. Tas atsiliepė ir kariu- omenei" (psl. 501) ir ja (Raštikio) popu- liarumo augimo negalėjo pakeisti nei tauti- ninkai, nei Smetona (501 — 503). Jis rašo: "Bet jam (Smetonai) pradėjo nepatikti au- gūs kariuomenės vado populiarumas ir au- toritetas. Ypač nepatiko todėl, kad Res- publikos Prezidento autoritetas tuo pačiu laiku pradėjo mažėti" (psl. 669, I-as tomas).

Savo populiarumu Raštikis gyveno ir juo pirmon galvon rūpinosi, lankydamas įvairius kongresus, net grupinius susirin- kimus, sakėdamas kalbas ir sveikinimus, ir tas viskas dabar pateko plačiai į jo me- muarus, su smulkmenomis, neturinciomis visuomeninės vertės, panašiai, kaip su savo jaunystės draugu Grodzkiu. "Tekdavo smarkiai pajodinėti Dukšto dvaro darbi- niais arkliais ir naktigionių malonumus pa- tirti... arba pameškerioti bei pasimaudyti esančiuose gražuose ežeruose". Jie užpil- dė labai didelę dalį Raštikio atsiminimų tomų. Ir tik mažutė dalis — kariuomenės reikalai yra trečiajame tome. Praf. Vardys rado juos labai "dalykiškus" ir priskyrė jiems tarp visų kitų memuarų pirmąją vie- tą, ir kad jie parašyti aukšto asmens?...

O iš tų visų aprašymų (nors daugelis jų

labai mažos vertės) iškyla ir Raštikio savy- bė — tai savo istorinio vaidmens pajauti- mas ir užrašų vertė, rolė (Vardys). O iš tiesų — savęs perversinimas! Apie jį vis- kas turi būti aprašyta, paskelbta visuome- nei su visomis jo gyvenimo smulkmenomis (jis pats tą visą aprašinėja).

Tapęs kariuomenės vadu, pirmiausia visus moko, savo veiklai nereikalauja nie- kieno ir jokių patarimų, laiko gaisinimo; vėliau nepatenkintas, trūksta įtakos, per- retai, per mažai kabinete atstovaujamas, todėl vado ir ministerio pareigas sujungti, o ministeris — aktyvios tarnybos karininkas. Per mažai valdžios, bet siūlant pakar- totinai sudaryti kabinetą, atsisako, tačiau siekia įtakos valdyti iš šalies. Gauna Sme- tonos ultimatumą sudaryti kabinetą, atsisako, suklumpa, atsiprašo, metosi dvaro spaudu- je, nustatinėja politines gaires, prikašioja, kad Merkys būdamas burmistru, gavęs di- desnį už kariuomenės vado atlyginimą.

Išdavoje konfliktas su Smetona, laik- raščio kofiskavimas, atsistatydinimo ra- porto teikimas, laukimas prašymo su pa- tenkinimu jo sąlygų, raporto atsiėmimas ir į kariuomenę grįžimas... Veltui — nesu- laukia! Perversinimas! Prašomas Pane- munės klebonas protonotaras Grigaitis, kalbasi su Smetona — neveikia, prašymo grįžti į kariuomenę vis nėra. Smetona per pasikalbėjimus su Merkiu, Musteikiu, Sku- ču, įsitikina, kad Raštikis jų nepalaikomas,

(Bus daugiau)

TELEF.: PR 8-3229

DR. ANNA BALIŪNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

Antras ofisas —
8607 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500

Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, trečiadieniais, šeštadieniais 8-3 val.

Dr. Paul V. Dargis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius.

1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.

VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.

Tel. 562-2727 arba 562-2728.

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti MI 3-0001.

Ofiso tel.: HE 4-1818

Residencinė: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 iki 12 val. popiet.

Kita laiką tik susitarus. Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS

KALBA LIETUVISKAI

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis, Pritaiko akinius ir "contact lenses".

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63rd STREET

Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų, ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.

Ofiso telefonai: 776-2880

Neuėjęs rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos

Ofisas: 2652 WEST 59th STREET

Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį, penktadienį, nuo 9-12 val. vak.

Šeštadienį, nuo 10-12 val. vak. pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET

Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123

Rezid., telefonai: Gibson 8-6195

Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefon. HE 4-2123.

Jei neatliepia, tai telefon. GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS

Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-11. 2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Telef.: Prospect 6-5084

FORESTS CAN'T FIGHT FIRES

Our wildlife has no defense against the careless use of fire. So please follow Smokey's ABC's. Always hold matches till cold. Be sure to drown all campfires, stoves, and campfires. Crush all smokes dead end.

Forest Only you can prevent forest fires

Forest Only you can prevent forest fires

Forest Only you can prevent forest fires

Forest Only you can prevent forest fires

Forest Only you can prevent forest fires

Forest Only you can prevent forest fires

Forest Only you can prevent forest fires

Forest Only you can prevent forest fires

Forest Only you can prevent forest fires

Forest Only you can prevent forest fires

Forest Only you can prevent forest fires

Forest Only you can prevent forest fires

Forest Only you can prevent forest fires

Forest Only you can prevent forest fires

Forest Only you can prevent forest fires

Forest Only you can prevent forest fires

Forest Only you can prevent forest fires

Forest Only you can prevent forest fires

Forest Only you can prevent forest fires

PALM BEACH, FLORIDA

Žinios, žinėlės nuo pat Atlanto kranto

Kai ankstyvi šaltai gerokai paspaudė tolimosios šiaurės mūsų brolius viengėnius, apsiniaukė ir saulėtiosios Floridos dangus. Paskutinėmis dienomis vėjas ir lietus nusiautė Atlanto pakrantėmis ir vandenynas pasiūšaušė tokiomis, senai jau matytomis, bangomis, kad ne tik maudytis, bet net prieiti nebuvė įmanoma.

Tad taip jau senai bemaitytam lietuvi pilant, kaip iš kibiro, Palm Beach Lietuvių klubo nariai ir svečiai spalio mėn. 5 d. susirinko į savo eilinį narių susirinkimą apsvaistinti bėgamųjų organizacinių reikalų.

Valdybos pirmininkas Jonas Daugėla padarė pranešimą apie vos ką tik pasibaigusį Amerikos Lietuvių Kongresą ir apgailestavo, kad dėl susidariusių darbo aplinkybių, jis pats negalė

jo šiame istoriniame lietuvių suvažiavime dalyvauti ir tuo būdu Kongrese klubas nebuvo atstovaujamas. Tačiau klubo valdyba pasiuntė kongresui gražų sveikinimą. Alto valdybai įteikė savo veiklos aprašymą ir pridėjo piniginę auką.

Klubas valdyba savo narius ir svečius rengia bendrą Naujųjų Metų sutikimą. Ši lietuvių šventė įvyks Holiday Inn viešbučio didžiojoje banketų salėje. Bus vakarienė, šokiai ir numatoma suorganizuoti meninę programą. Ir visa tai tik už \$7.50. Bus vakarienė, šokiai ir numatoma suorganizuoti meninę programą. Ir visa tai tik už \$7.50. Bus vakarienė, šokiai ir numatoma suorganizuoti meninę programą. Ir visa tai tik už \$7.50.

Susirinkime be kitų svečių dalyvavo ir klubo narių užsirašę nacių kaseto kankinys kun. Vytautas Pikturka.

Nebojant lietingo oro, šis Palm Beach Klubas susirinkimas praėjo gyvoje darbo nuotaikoje ir visi nariai aktyviai dalyvavo diskusijose, aptariant tolimosnę organizacijos veiklą. Klubas yra numatęs ateityje surengti pirmąją Floridoje Lietuvių Dieną. Šiam reikalui studijuoti ir dienos programai parengti susirinkime buvo išrinkta komisija.

Spalio mėn. 6 d. Seapshire Sea motelio savininkų Albino ir Vytauto Tomkų bute įvyko gražus šeimyninis pobūvis, kuriame dalyvavo visi Juno Beach lietuviai. Pasivažiavus prie turtingo ir gausaus vaišių stalo, visi svečiai turėjo malonią progą pasiklausyti Albino Tomkienės išpildžius iš jos kelionės į Europą ir į okupuotą Lietuvą. Ji tikrai širdingai, vaizdingai ir iškalbiai bei objektyviai nupasakojo savo kelionės išpildžius ir pavergt krašto gyvenamosios aplinkos išorines nuotakas.

J. Dg.

Lietuvių opera

Jaunimo centro kavinėje spalio 11 d. prasidėjo kultūrinės vakaronės, skirta Lietuvių operai. Pobūvį pradėjo Jaunimo centro dir. kun. A. Kezys ir operos pirmininkas Vytautas Radzius. Svečiams besirenkant skambėjo mūsų operų arijos.

Muzikas Chomskis paskaitė lietuvių operos istorinę apžvalgą, apibūdino mūsų solistus ir padarė lietuvių statytų operų apybraižas, pailiustruodamas jas įvairių operų ištraukomis, kurias mūsų opera yra įreikordavusi į plokšteles. Viena iš jų buvo būdingiausia "Jūratė ir Kastytis" — Banaičio, kuri įreikordavusi į plokšteles ir kelis kartus transliuota Amerikos didžiųjų radijo stočių. Vytautas Radzius pristatė naują Donizetio operą — "Meilės elektrą", kuri bus statoma 1975 m. balandžio 19-20-26 d. Lėšų telkimui lapkričio 23 d. ruošiamas tradicinis balius Tautiniuose namuose, ten bus skirstomi laimėjimai — tūkstantinė ir eilė šimtinė. Jis pristatė lietuvių visuomenei solistus, mecenetus, režisiorius ir dirigentus. Diriguos V. Marijošius ir A. Vasaitis.

Yra, sukurta dvi naujos lietuviškos operos: J. Gaidelio ir J. Kačinskio. Jas dabar tvarko V. Marijošius.

Vakaronėje dalyvavo apie pusantro šimto svečių, jų tarpe buvo: solistai, choristai, mecenetai, muzikai, spaudos, radijo ir televizijos atstovai.

J. Kannas

JEI "NAUJIENAS" TU SKAITYSI, TAI IR KITAM PASAKYSI, KAD JOS RASO TIKRĄ TIESĄ — JKI EIDZIA SVIESA

LAISVOS MINTYS

Ministeris Voldemaras Čarneckis, žuvęs Sibire komunistų koncentracinėje stovykloje, dar caro laikais "Ateity" buvo parašęs straipsnį "Kodėl aš prisidėjau prie ateitininkų", o aš čia noriu parašyti "Kodėl aš nutočiau nuo ateitininkų".

Čarneckis liko visą gyvenimą ateitininkas. Aš pažinojau Čarneckį, jo sesutę ir jo tėvus nuo mažens. Mane jie žavėdavo savo švelnumu ir žmoniškumu.

Pirmą kartą su Čarneckiu susitikome kaip du ateitininkai Seinuose, prieš I pasaulinį karą. Jis penkiais metais vyresnis už mane buvo Suvalkų gimnazijos, o aš Seinų miesto mokyklos mokinys. Abuėjome Seinų didžiąją gatvę, jis nupirko Zorž Bormano šokolado plytelę ir pusiau perlaupęs padalino su manim. Smulkmena, bet tiek metų prisimenu kaip šandien.

Dar kelis kartus gyvenime teko susitikti. Vis toks pat malonus ir patrauklus žmogus liko man visą gyvenimą. Jokio priekaišto, tik pagarbą visai Čarneckių šeimai turiu, nors greit likau aš ne ateitininku.

Shaw pavaizdavo Cezarį, kaip sugebantį įgyti draugiškumą kiekvieno, net šunų ir vaikų. Esą jo gerumas ir malonumas įgimtas. Tai idealas.

Abėjau, kad būtų toks žmogus. Žinoma, vienas asmuo pajėgia daugiau turėti draugų, o kitas — mažiau. Dažnai pasitaiko ir toji pačioji organizacijai asmeniškai didžiausi priešai. Baigus Rudaminos pradžios mokyklą, tėvai nuvežė mane į Seinų miesto mokyklą. Tėvų noras — kad vėliau išstotiau į kunigų seminariją. Apgyven-dino keliems metams pas Mariją Žukauskaitę, vėliau du metus pas Starkevičius.

Brolis dipl. teisininkas Bernardas Žukauskas kaip tik tada gyveno Čikagoj. Jis liko ištikimas ateitininkų idėjai ir buvo visą laiką krikščionių demokratų partijos vadovu kun. Krupavičiaus jaunesnysis draugas. Abi šeimos religingos, artimoji kunigų veiklos orbitoje, todėl man vaikui teko automatiškai įsirašyti į ateitininkų organizaciją, nes tokiu amžiumi tokiais atvejais tik vyresnieji lemia. Be to, tuomet dar nieko nežinojau apie aušrininkų organizaciją.

Ir dabartinis Lietuvos Atstovų Vaisingone Juozas Kajekas buvo mano klasės draugas, o gal net suolo, ar artimo suolo draugas, nes labai gerai prisimenu jį iš anų dienų.

Kurį laiką Juozas Gutauskas, dabar Anglijoj prelatas, buvo ateitininkų pirmininkas, o aš — vicepirmininkas. Gutauskas gyveno giminės feldčerio Blažonio šeimoje. Dažnai ten lankydavau. Prisimenu kambary visą didžiausią kampaną jo tėvų atvežtų gardžių slyvų. Tai mudu šnekučiuodami vis jas mažindavom.

Daug visokių malonių vaikystės atsiminimų. Tiesiog knygą rašyk ir kartok Levo Tolstojaus žodžius: "Laimingas, laimingas nesugrąžinamas jaunystės laikas". Retkarčiais sapnuoju tą savo Vengrų gatvę, kampininkų malonioj žukauskų šeimoj, Goldinskų namą.

Kaip visi panašūs mokinių būreliai caro laikais turėjo vykti slapta. Susirinkdavo meilės, nes susibūrimas ir aplankymas stropiai sekė mokytojai nei pro langus tikrinami, ar staigiai nelauk-tai užeidami į vidų. Ir ateitininkų ir aušrininkų veikla nesisėkė — abi buvo kaip pasakatininkas jaunuoliams rašyti ir skaityti referatus, ir pasitarti lietuviškais ir žmoniškais klausimais, būti Lietuvos patriotais.

Mes, jausdamiesi nepriklausomi, taigi susirinkimo metu niekieno nekontroliuojami ir

nevadovaujami, rašėm ir kalbėjom tik patriotinėm lietuviškom kategorijom, religijos klausimais nekildavo.

Pas mane ir dar vieną kitą atsirado palikimas rašyti eilė-raščius ir prozas rašinėlius. Bu-vau raginamas rašyti ir taiso-mas ir vadovaujamas, dažnai, parenkant ir nurodant medžiagą, "Šaltinio" redaktoriaus Broniaus Stosiūno — Semeliškio.

Mano rašinėlių ir eilėraščių tilpo "Šaltinėly", vaikams skirtame priede, gerokas skaičius, nuo 1911. X. 13 iki 1913. IV. 22. Pasirašinėju slaptyvardžiais Zigmas Varnėnas ir Perkūno Oželis.

Jei atspausdinti tai atskiru rinkiniu, būtų storoka knygelė ir tikty kaip skaitymėliai vaikams "Šaltinio" redakcija mokėdavo už kiekvieną eilutę, skaičiuodama už eilutę, ar tik net po 3 kapeikas, kas man, neturtingų tėvų vaikui, buvo labai pravarstu.

Mielai pasikalbėdavome ir pabendraudavome ir su aušrininkų vadais mokiniais — Petru Mockevičium ir Feliksu Sal-tonu. Juodu buvo dideli draugai, bet Lietuvai kuriantis abunuojo diametraliai priešingais keliais. Petras Mockevičius, poetas, irgi rašinėjo "Šaltinėly", 1918 metais organizavo vietos savivaldybės, gyventojų apsaugos ir savanorių bei partizanų prieš lenkus ir lenkų buvo nužudytas.

Saltonas gavo pusantrų metų kalėjimo už laikymą ir platinimą spausdinių, kurstančių nuverstį esamą valstybės valdžią karo stoviu esant. Atlikęs bausmę Saltonas išvyko į Rygą, kur buvo rusų suimtas.

Kviesčiau ir raginačiau susidomėti Seinų miesto mokyklos ir Veiverių mokytojų seminarijos istorijomis. Jos vertos monografijų, kad ir nedidelio formato, nes ir jos turtingos savo įnašu lietuvių, ir Lietuvos atgimimui, ir atstatymui, ir nepriklausomybei, ir vėlesniam laikotarpiui. Galėčiau tai paremti, paminėdamas daug pavardžių su atliktais darbais ir turėtomis pareigomis, bet gal geriau lai bus tai atliktu vėliau, principe visuomenei pritarus ir atsiradus pasišventėlių tokiu darbu.

(Bus daugiau)

Trumpas pabardavimas padeda numest svorį

Du medikai, svorio kontrolės ekspertai, rekomenduoja nuo 10 dienų iki 2 savaičių papasnikavimą kaip efektingą ir nekenksmingą priemonę svoriui numesti, tik su viena sąlyga, kad tas baidavimas — pasnikavimas turi būti atliekamas ligoinėje. Ta sąlyga mažai kam yra prieinama, nes Medicare ir sveikatos apdraudimo kompanijos už tokią "ligą" nieko nemoka, o mokėti iš savo kišenės po daugiau kaip 100 dolerių už vieną parą ligoinėje nedaug kas gali įsteigti.

Dr. Albert Stunkard Stanford universiteto psichiatras, ir Dr. John Rush iš Pensilvanijos universiteto tvirtina, kad per tas 10 iki 14 dienų galima savo sveikatai nepakenkiant numesti apie 15 iki 20 svarų riebalų.

Mėginant papasnikauti ilgiau kaip 2 savaites, pacientai daugumoje pasidaro emociniai nesveiki, silpni ir irzlūs.

Savo straipsnyje, tikusiam American Journal of Internal Medicine, tie du daktarai guodžiasi, kad riebus žmones pradėję pasnikauti (pusbadžiauti) po poros ar trijų pirmų dienų žymiai mažiau bejunta alkį.

Pranešimas

— SLA 13440s Motery Kuopos susirinkime įvyks penktadienį, spalio 18 d., Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St., 6:30 val. vak. Narės malonėkės atsilankyti. Po susirinkimo bus vakarėlis. A. Malik, rašt.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Testov" mano malda kaip smilkaui prieš tave, mano rankų pakelimas kaip vakaro valgomoji auka." Psalmė 141:2.

Baigiant kiekvieną dieną neužmirškime ateiti pas malonės sostą ir suvesti savo sąskaitą. Viešpačiui, kiek mes pasinaudojome savo progomis arba pralenkėme jas, nugalėjome pikta geru arba buvome pikto nugalėti, buvome pasišventusieji pasiaukotojai arba savymyliai. Turime dėkoti Dievui už jo pagalbą malonėje ir persiprašyti už paklydimus ir nupuolimus. Vardan mūsų Išganytojo turime prašyti atleidimo už praėjusios dienos nepasisekimus ir trūkumus, ir maldauti, pasizadėti ir stengtis būti at-sargiais ir ištikimais, uoliesniais ir darbštesniais sekančią dieną.

Mažą knygutę, pavadintą JEZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

SV.

26 TAUTYBES JAUNIMO CENTRE

Spalio 2 dieną į Jaunimo Centro kavinės patalpas susirinko gražūs skaičius atstovai ir svečiai iš mėseningo Illinois Respublikonų Tautinių Grupių Tarybos posėdį.

Šio susirinkimo šeiminkai šį kartą buvo Illinois Lietuvių Respublikonų Lyga. Buvo stengiamasi svečius priimti su įprastu lietuvišku vaišingumu. Jaunimo Centro kavinė buvo papuošta gėlėmis, salia garbės stalo stovėjo Amerikos vėliava, nesenai dovanota Lietuvių Respublikonų Lygai kongresmano Robert Hanrahan, ir mūsų trispalvė.

Ant stalo matėsi visų tautinių grupių mažytės vėliavėlės, o svečius registravo ir po Jaunimo Centra vedžiojo jaunimas, pasipuošęs tautiniais rūbais. Svečiai turėjo progos pamatyti kai kurias patalpas, aplankyti meno parodą ir susidaryti nors mažą vaizdą apie veiklą Jaunimo Centre.

Susirinkimą atidarė tarybos prezidentas Joseph Zukowski.

Po priesaikos vėliavai, buvo skaitytas praėjusio susirinkimo protokolai. Įdomu buvo girdėti, kad lietuviai respublikonai ne tik politikuoja, bet išnaudoja kiekvieną progą lietuvių interesams.

Protokole buvo paminėta, kad lietuvių delegacijai pasiūlius, buvo pravažta rezoliucija pasiūsti laiškus visų 26 tautinių grupių vardu Australijos ir Naujosios Zelandijos ambasadoriams, o laiško kopijas — valstybės sekretoriui Henry Kissinger, protestuojant prieš pripažinimą Pabaltijo Valstybių inkorporavimo į Sovietų Sąjungą. Taipgi tarp kitų nutarimų buvo Tarybos padėka mūsų lietuvių tautinių šokių grupei "Sukurs" už dalyvavimą respublikonų konvencijoje šią vasarą, Springfield, Illinois.

Tarybos pirmininko pakviestas, posėdžio dalyvis ir svečias lietuvių vardu, pasveikino Anatolijus Milunas. Jis trumpai apibūdino Jaunimo Centre vykstančią veiklą ir lietuvių tautinės grupės dedamas pastangas išlaikyti savo jaunimą lietuvišku. Pakviėtą svečių grįžti neužligo atgal ir arčiau susipažinti su lietuviais.

Šiame susirinkime dalyvavo eilė kandidatų į įvairius postus. Visi kandidatai iškėlė gražių minčių ir prašė paramos bei patarimo jų rinkiminėje veikloje. Diskusijų metu buvo iškelta eilė pasiūlymų ir klausimų kandidatams. Latvių atstovas p. V. Korsts atkreipė kandidatų dėmesį į tai, kad Centrinis Amerikos Respublikonų komi-

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

WILTON NEEDS DRILL PRESS OPERATORS
LATHE OPERATORS AND MILLING MACHINE OPERATORS

Good starting salary plus incentive bonus. Complete package of fringe benefits, including safety shoes, safety glasses, clean uniforms and pension plan. Union Shop. Apply in person, ask for KAREN HANSEN — Personnel Dept.

WILTON CORPORATION

9525 W. Irving Park Road — Shiller Park, Ill. Tel. 678-1654

PADEKIME IŠRINKTI K. OKSA Sanitarinio Distrikto Patikėtinio pareigoms 1974 m. lapkričio 5 dieną

Jūsų parama šiandien yra reikalinga Okso rinkiminei kampanijai. Metropolitan Sanitary District įskaito ne tik Chicago miestą, bet 116 priemiesčių, esančių Illinois Cook, apskrityje. Virš penkių milijonų žmonių gyvena šioje srityje.

Jes turime turėti atsakingoms pareigoms išrinkti lietuvi, kad JAV vyriausybė išklaustų mūsų balso. Prašome padėti šiandien.

Siųskite savo paramą šiandien, kiek galite. Politinės kampanijos aukas galima nurašyti mokesčių ląsktuose, jei vienam asmeniui duodate ne daugiau \$50 į metus. Auką siųskite šiuo adresu:

OKSAS FOR SANITARY DISTRICT
CITIZENS COMMITTEE
10520 S. Hamilton Ave.
Chicago, Ill. 60643

Brangus Kazimierai:

Pridedu \$..... auką rinkiminei kampanijai. Šėkmės.

VARDAS, PAVARDĖ

ADRESAS

CITY STATE ZIP

tetas pilnai neįvertina tautinių grupių darbo ir jų įnašo į partijos veiklą. Algis Regis patarė kandidatams geriau susipažinti su klausimais, kurie yra svarbūs tautinėms grupėms, o Jonas Vasaitis apgailestavo, kad Etninių Grupių studijų įstatymas yra apėitas, paskirti pinigai apkarpyti ir bendrai mažai kas su tuo įstatymu yra susipažinęs.

Po diskusijų svečiai buvo pakviesti prie gražių paruošto vaišių stalo. Prie kavos puoduko, visi reikė susitebėjimą puikiom Jaunimo Centro patalpomis. Vokiečių kilmės Illinois valstijos atstovas Hellmut Stolle pareiškė, jog tai yra puikiausias Jaunimo Centras, kurį jis ligi šiol yra matęs ir už tai sveikino lietuvius. Tarybos pirmininkas, lenkų kilmės Joseph Zukowski, pareiškė, jog nors lenkų Chicagoje yra daugiau, tačiau turi pripažinti, jog lietuviai juos lenkia.

Svečiai ilgai nesiskirstė, bet vaišinosi, dalinosi išpužiais, fotografavosi. Stebėtina, kad kandidatai, kurie normaliai viską kitą susirinkimą, ši

ČIGONŲ KARALIUS

Chicagoje prie 3208 N. Halsted St. nuosavame name prie čigonų Romanų bažnyčios gyvenantis čigonų karalius Tom Nicholas, kurs atlieka ir čigonų kunigo pareigas, įteikė Illinois valdžiai memorandumą, reikalaujant \$364,000 kuriais būtų galima jo "tautą" išmokyti amatų.

Čigonų "karalius", kurs vadovauja apie 2,000 analfabetų čigonų "tautai" Chicagoje, matydamas kad iš smulkių kišenavgių jie toliau nebegali egzistuoti, nori palaukti jų ligišiolinį būdą ir juos paversti sėsliais, darbu pragyvenimą pelnančiais žmonėmis, besiver-

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

MAINTENANCE MECHANIC
Experienced on bakery machinery. Permanent position. Union wages plus benefits. Must be willing to work nights. 261-6000

MISCELLANEOUS
Ivairūs Dalykai

BALTIC APARTMENTS
CONDOMINIUMS
St. Petersburg Beach, Fla. 33706 1 ir 2-jų miegamųjų butai — gražūs, modernūs ir patogūs. Arti paplūdimio, krautuvų ir susisiekimo. Mažas pastatas, mažos išlaidos išlaidos. Suagieriai kviečiami. \$24,500 ir aukščiau. Telef. 813 — 360-8766

čiančiais įvairiais naudingo darbo amatais.

KRUVINASIS SAVAITGALIS

Praeitasis savaitgalis, nuo penktadienio, spalio 11 d. iki pirmadienio ryto 7 valandos, skaitomas kruviniausių Chicago miesto istorijoje, kad ne tik policijai, bet ir kriminalogus bei psichiatrus sukėlė ant kojų. Per tą trumpą laiką nuo šaunamųjų ginklų ar peilio piktadarių rankose žuvo 22 žmonės. Kiti 76 žmonės per tą patį laiką buvo sužaloti ar peiliais sužeisti. Policijos žiniomis iš tų 22 mažiausiai 9 asmenys buvo nušauti juos apipiešiant. Išskiriant du baltus, visi kiti dvidešimt nužudytųjų buvo juodi savo gyvenamuose, kriminalo apsestuose getuose miesto pietinėje ir vakarinėje dalyse.

Nužudė žmogų būrio liudininkų akivaizdoje

Iki kiek bailiais yra virė čikagiečiai, aiškėja iš sekančio nuotykio.

Naktį į pirmadienį greitojo "L" traukinėlio platformoje prie 79 gatvės jaunas banditas išplėšė viduramžiui žmogui Tennicot iš rankų jo su savi mi vežama rekordierį su kasėmis, bet žmogus, nenorėdamas vagiui atiduoti, gal būt padrasint, kad traukinėlio platformoje buvo apie 30 laukiančių žmonių, bandito nepaleido ir pradėjo grumtis, kol banditas viso būrio žmonių akivaizdoje dešimties inčij mėsinniko peiliu mirtinai perdūrė ir niekieno nesilaikytas nuo platformos nubėgo žemyn.

Kankino kol nužudė

Policija susekė ir suėmė vieną 21 metų amžiaus piktadarį Thomas Jancey ir jo "padėjėją" 15 metų, kurie prisipažino pasmauge ir nušovė 15 metų amžiaus berniuką William Wilkerson jo paties gyvenamame apartamentiniame dangoraižyje 4155 S. Lake Parke. Pasigavę berniuką to namo 11 aukšte, žudikai berniuką nusinešė į tam aukšte esančią skalbyklą ir nieko nelaukę jį persovė. o kadangi dar nemirė, bandė elektros viela pasmaugti, o kadangi berniukas vis dar buvo gyvas, suraišė jį jam rankas ir kojas, per sprūdą perdėjo šluotkotį ir jį kojomis prispaudė, bet šluotkotis perliūžo. Tuomet penkiolikmetis, kurio pavardės policija neskelbia, pribagė Wilkersoną švitiu per galvą. Nugarabiję berniuką žudikai jį lavoną atvėiklo prie elevatoriaus ir numetė jo šuliniu žemyn. Žudikus policija pastebėjo ir atspėjo, kai įsimašė į kitų žiurovų būrį sekė į lavoninę išvežamą savo auką. Tai tik pora atsitikimų iš 22 nužudytųjų.

— III Teatro Festivalio repertuaras jau baigiamas rūpsti ir netrukus bus paskelbtas visuomenės žiniai. Jis apims 5 dienas: nuo lapkričio 27 d. iki gruodžio 1 dienos. Visi vaidinimai, žymenų vakaras ir kt. vyks Jaunimo centre.

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIŠI NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIŠ

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

DIDELIS SKLYPAS, 5 kamb, būgallow, 63 ir Whipple. Retas pirkinyš nebrangiai.

2 PO 6 SU 3 MIEGAMAIŠ. Svarus, geras teisinga kaina. Marquette Parke. Puiki progą lietuviui.

4 PO 5 ANT 40' sklypo Marquette Parko apyl. Naujas šildymas. Reikia sutvarkyti palikimą.

PENKI BUTAI IR 2 BIZNIO PATALPOS. Gražus namas Marquette Parko centre. Palikimas — reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY

Tel. 436-7878

2951 W. 63rd St. (prie Sacramento)

♦ Nuosirdžiai Jūs kviečiame dalyvauti Chicago's Lietuvių choro Pirmyn 65 metų Jubilijiniame Bankete, kuriame bus pagerbtas muz. Kazys Steponas- vičius 1974 metų lapkričio mėn. 2 d. Chateau Bel Aire 10312 South Cicero Ave., Oak Lawn, Ill. Kokteiliai 6:30 val. vak. Vakarienė 7:30 val. vak. Rezervacijos daromos pas Zina Pocienę tel. 582-8148.

Pirmyn valdyba (Pr.)

♦ A. Mykolėnas ir Gruenwaldai kviečia atvažiuoti savaitgaliais ir prisiskinti obuolių (Jonathan, Red Delicious ir Golden Delicious) po \$3.00 už būselį. Ir kriaušių po \$4.00.

Važiuot iš Chicago 94 ir 196 kelių iki Pullman Rd. Exit 26 (7 mylios į šiaurę už S. Haven, Mich.) išsukus ant Pullman Rd. važiuoti į dešinę (ežero link) 1/2 mylios antra farma po kaire. Prašom pasiimti tuščius bušelius ar dėžes. (Pr.)

♦ Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijos ir nebijos konfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavergtie-

siams... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantių ir palikti įvairių tipų bendradarbiavimą visiškoje laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politikos laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jubiliejiniiais metais padvigubinti skaitytojus. (Pr.)

— B. Viliaus poezijos knyga "Vakarų vėjai" dar galima gauti Naujienose. 114 pusl. gražiausios poezijos, tik \$5.00. Knyga bus pasiūsta paštu, atsiuntus pinigų pašto perlaida arba čekiu. (Pr.)

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

State Farm F.R. and Casualty Company

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Tel: Republic 7-1941

PERKANT SAU PASTOGĘ

10 BUTŲ MŪRAS ir 2 auto mūro garažas. Naujas gazu šildymas. Alum. langai. Virš \$17,000 metams pajamų. Pirkėjui su 24 tūkstančiais galima paskola.

4 1/2 KAMBARIŲ 15 m. modernus mūras. Platus lotas. Laisvas užimtli. Marquette Parke. \$22,500.

2 BUTŲ MŪRAS. Mūro garažas. 50 pėdų lotas. Puikus namas. Graži apylinkė. 67-ta ir Kedzie. \$37,500.

4 1/2 KAMBARIŲ 16 m. mūras ir garažas. Našlė atiduoda už \$15,000.

2 BUTŲ MŪRAS ir 3 kambariai bemsntas, garažas, arti mūsų ofiso. \$28,500.

LIUKSUS 2 BUTŲ MŪRAS. 2 po 6, atskiri šildymai. Mūro garažas. Blokas nuo parko. Kaina apžiūrėjus ir pasitarus.

6 KAMBARIŲ MŪRAS arti 71-mos ir parko. Platus lotas. Garažas. — \$17,500.

5 KAMBARIŲ CAPE COD. Alum. langai, karpetai. Sausas beismantas. 50' lotas. 2 auto garažas. Turim raktą. Arti mūro. \$23,000.

2 BUTŲ MŪRINIS 1 1/2 aukšto namas. 50' lotas. Naujas gazu šildymas. Garažas. Marquette Parke. \$15,500.

ISNUOMOTAS 2 BUTŲ MŪRAS — 2 po 5. Atskiri gazu šildymai. 2 blokal nuo Marquette parko. Reikia savininko. \$26,600.

PUIKUS MŪRO NAMAS ant platus lotu. 2 butai. Gražūs 6 kambarių viršų ir 3 kambarių butas sausam besimante. Garažas. Arti parko. \$21,900.

VALDIS REAL ESTATE

7051 S. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS, IVAIRŲS DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS — PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5554

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irenų mieste ir užmiesty naujus ir perstatuotus visus rūšis namo apšildymo pečius air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ZUKAUSKAS

4444 SO. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

D E M E S I O

62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$112 metams automobilio

Liability apdraudimas.

Kreipitis:

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE.

523-8775

M. A. ŠIMKUS

Real Estate. Notary Public.

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Beto darbai ir liudijimai vertimai

pidomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

Siuntiniai į Lietuvą

ir kitus kraštus

P. NEDZINKAS, 4065 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632, Tel. YA 7-5980

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS

Cia automobiliai išlyginami ir nuda-

zomi. Darbas atliekamas sąžiningai

ir gerai, prilystus darbininku.

Kainos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TEL. — 776-5888

Anicetas Garbaciauskas, sav.

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

NORMANA
BURŠTEINA

Tel. 263-5826

(įstaigos) ir

677-8489

(buto)

185 North Wabash Avenue

2nd Floor Chicago, Ill. 60601

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ZUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENĖ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo

įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas: motokai, šaldytuvai, automobiliai.

maistas, dolieriniai Certificatai.

V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint ta sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnus ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviškos išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vaju.

NAUJENOS tvirtai stovi ir kovoją už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrus su okupantais ar jų įgaliotniais.

NAUJENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras istitu-cijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJENOS atstovauja tiliąją lietuvių daugumą šiais pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems įdomios, naudingos ir reikalingos, net būtinos. Ne veltui, geros draugijos girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų proga skelbdama platinimo vaju kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išeivijos, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuviškų reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$24.00, pusel metų — \$13.00, trims mėn. — \$7.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$22.00, pusel metų — \$12.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — \$25.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Si